

Mohácsi Hírlap

Kétheti közéleti újság

Szerkesztőség: Mohács, Bakács u. 1.

Ára 26,- Ft

Szerkesztőségi telefon: 711/11-01

Wattrelos kíváncsi Mohácsra

Gyümölcsöző tárgyalások

Idegenforgalmi szakemberek terepszemlén

Francia testvérvárosunk, Wattrelos Polgármesteri Hivatala idegenforgalmi, turisztikai és utazási osztályának vezetője, Regis Salembier úr és munkatársai

sunk küldöttsége ugyanis főleg a diákok és nyugdíjasok csoportos üdülési lehetőségeit kutatta. Már az idén szándékukban áll a megfelelő szállás, ellátást

részt vettek a rendezvényeken. Megismerkedtek városunk nevezetességeivel, megkóstoltak számos magyar és mohácsi ételspecialitást, konkrét ismereteket

hogy kirándulásokat, utazásokat szervezzenek ide.

A francia delegációt elutazásuk előtt fogadta Kuti István polgármester is. Ezen a tárgyaláson elhangzott, hogy látogatásukat, a terepszemlét igen eredményesnek tartják és hosszabb távon kívánnak tervezni Mohácsra üdülési programot. Az idősebbeknek inkább pihenéssel, gyógyvízzel összefüggő programokat, a diákoknak pedig aktív, sok kirándulással fűszerezett, rendszeres sportolási lehetőséggel (evezés, cselgáncs, tenisz stb.) kiegészített nyaralást kívánnak szervezni. Ezekre minden lehetőséget megtaláltak. Úgy gondolják, hogy hamarosan rendszeressé válhatnak a sportjellegű cserék általános iskolásokkal (foci, cselgáncs, asztalitenisz). A francia tagozatos gimnazistákkal is lehetőség lesz a kapcsolatok kibővítésére, aktivizálásra (pl. kanadai nyelvtanulással, nyaralással). Lehetőség lesz nyáron újra baby-sitterként elhelyezkedni Wattrelosban.

Végül Regis Salembier, aki az őszi Wattrelos-i Fête Commercial (kiállítás és vásár) igazgatója volt, nagyszabású meghívást tolmácsoló Mohácsnak. A tavalyi nagyszerű bemutatkozás hatására az idei október végi programban főszerepet szánunk Mohácsnak. Mintegy 6-szoros kiállítási területtel, árusító standokkal. Szakácsokat, zenészeket várnak, magyar specialitásokat, átfogó mohácsi bemutatkozást, programot.

KP

Kuti István, Regis Salembier, Paul Collot, Tóth Mihály, dr. Olt György, Lehel György (balról jobbra)
Fotó: Schindl

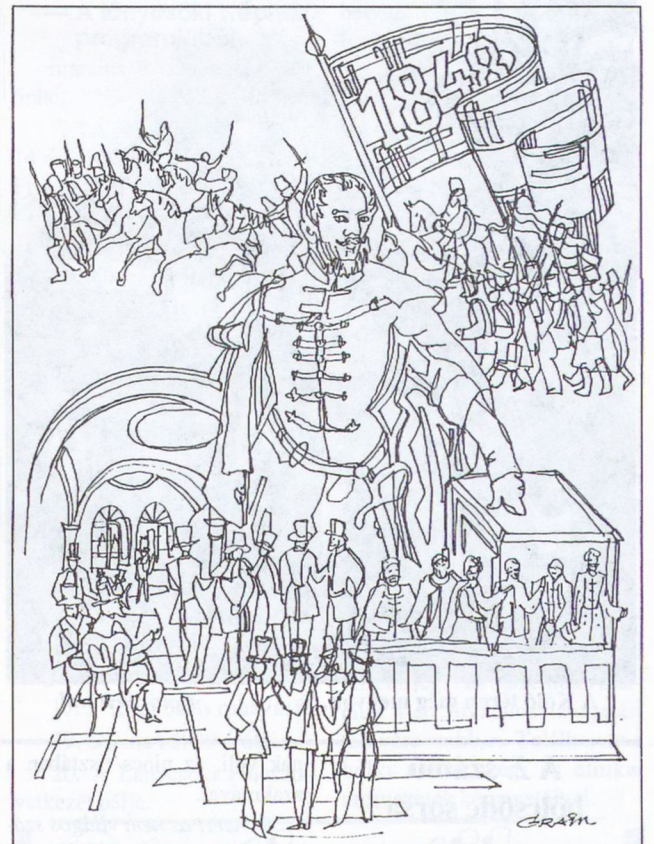
társa, Paul Collot személyében újabb küldöttség látogatott Mohácsra, február 18 és 23 között. A francia idegenforgalmi szakembereket Tóth Mihály kísérte el, aki a tolmácsolási feladatokat is ellátta. Salembier urat és kollégáját Somogyi Csaba, az IBUSZ mohácsi irodájának vezetője és Lehel György, a Bartók Béla Művelődési Központ igazgatója kalauzolta végig olyan helyszíneken, amelyek szóbejöhethetnek a franciák magyarországi és Mohács környéki programjában. Testvérváros-

tási és programlehetőségek megismerése után több turnusban nyaraltatást szervezni. Ismerkedő körútjuk során megismerkedtek Budapesttel, Péccsel, Harkánnyal, Siklóssal. Jártak a villányi szoborparkban, a sátorhelyi emlékparkban, Békás-pusztán, Bédában, a nagyváradi képfestőnél. Mohácsra látogatást tettek a Gimnáziumban, megnézték a kollégiumot, találkoztak a Mohács-Wattrelos Baráti Kör vezetőivel. S nem utolsósorban bepillantottak a busójárás kulisszatitkaiba,

reiséget kötöttek gasztronómiai és vendéglős szakemberrel. Regis Salembier elmondta, hogy nagyon meglepődött azon, amit itt tapasztalt, ugyanis egyszerűen rosszat várt. Járt már Romániában, Bulgáriában és hamis információk alapján bennünket is besorolt a szegény, fejletlen országok népei közé. Nagyon kellemesen csalódott, szépnek, rendezetnek, sőt tisztának tartja az országot, a városokat, ahol járt és Mohácsot is kedves helynek tartja. Alkalmasnak arra,

A tartalomból:

Országos zeneiskolai találkozó (2. old.)
Bronzöntőnél a Szentháromság szobor (3. old.)
Az SZDSZ – FIDESZ megállapodás (4. old.)
Fehlheimi ajándék a Jókai óvodának (5. old.)
Talány boszorkányügyben (6. old.)
Nézőpont: Mi lenne, ha...? (6. old.)
Vállalkozók – Vállalkozások (7. old.)
Mozaikok Mohácsról (8. old.)
A mohácsi törökkori vár (9. old.)
Apa és fia (10. old.)
Városismereti vetélkedő (11. old.)

Grain András: Kossuth Lajos emlékezete

KOSSUTH LAJOS

„Az 1848. februári francia forradalom hírére március 3-án az ellenzék programjának sürgős törvénybeiktatását követelte. Döntő szerepe volt abban, hogy az országgyűlés megszavazta a forradalmi átalakulás eredményeit rögzítő törvényeket és a forradalom erőire támaszkodva kikényszerítette Bécs hozzájárulását.”

„Kossuth Lajos a magyar nemzeti függetlenségért, a feudális kiváltságok felszámolásáért s a polgári szabadságjogok biztosításáért vívott 19.sz.-i küzdelem legnagyobb alakja.” (új Magyar Lexikon)

2. számú bölcsődénk bizonytalan sorsa

„Én nagyon aggódtam Ágnes miatt. Mivel még nem voltak bölcsődéi tapasztalataim, ezért azért is izgultam, vajon jó lesz-e neki ott. A beszoktatási idő alatt megnyugodtam, a gondozónők maximálisan odafigyelnek a gyerekekre, szépen, türelmesen szólnak hozzájuk, ugyanakkor nagyon következetesen nevelik őket. Ezért szeretném ezennel megköszönni mindazok munkáját, akik hozzájárulnak ahhoz, hogy gyermekem mindent megkap, amire neki ebben az életkorban szüksége van.”

Köszönettel:
Schrammné Trábert Anna

Fölöttébb rejtélyes módon próbálnak meg intézkedni egy intézmény sorsa felől a „szakemberek”, vagy inkább arra hivatottak. A 2. számú bölcsőde dolgozói csupán a szülők közt egyre terjedő – félelemmel teli – mende-mondákra hagyatkoznak, miszerint megszűnik a bölcsi, s az egész várost egyetlen ilyen jellegű intézmény, az 1. számú látja majd el. Erről

beszélgettem a 2. számú bölcsőde vezető gondozónőjével, dr. Búzasi Ernőnével.

– Igaz-e a hír; egyáltalán, történt-e hivatalos megerősítés?

– Csak pletyka-szinten hallottunk a dologról, semmi konkrétumot nem tudok, mert engem még sehol nem értesítettek, sehol nem kérdeztek hiva-

„A gondozónők és a gyermekek között jó kapcsolat alakult ki. A gondozási műveletek alatt teljesen együttműködtek egymással. Elegendő idő jutott arra, hogy a gondozónő türelmesen kivárja a gyermek mozdulatait, pl.: öltözködéskor, mosakodásnál, stb. Ha a gyermek igényelte, a gondozónő részt vett a játékban és az együttjátás mindkettőjüknek örömet adott.”

Végh Imréné, megyei felügyelő

talosan. Ön az első, aki megkezdte ez ügyben.

„Állítólag” arról van szó, hogy a benti bölcsőde, ami 80 férőhelyes, ki tudná elégíteni az egész város igényét. Jelenleg ott most 60 gyereket látnak el. Hozzánk 48 gyerek jár, befogadóképességünk 45 fő. Ebből ki tudnánk tenni kb. 10-et, akinek az édesanyja otthon van még egy csecsemővel, vagy talán

máshogyan is meg tudnák oldani a gyermekelhelyezést. Ha marad tehát 39-40 gyerek, az is 90%-os kihasználtságot jelent. Ez az egyetlen intézmény itt a környéken, ami úgy funkcionál, aminek készült eredetileg. És itt hadd mondjam el, hogy a köznevelésnek talán nincs még egy olyan szektora, szintje, ahol ekkora minőségbeli változás (folytatás a 2. oldalon)

Nemzeti ünnepünk mohácsi eseményei

1993. március 15.

9 órakor a Városháza Dísztermében

Vers- és prózamondó verseny Mohács 900. évfordulója tiszteletére általános és középiskolások részvételével

13 órakor a Petőfi domborműnél (Bírószág)

Gyülekező és megemlékezés. Közreműködik: Csizmadia Sándor dalénekes, beszédet mond: Bánki Erik önkormányzati képviselő (FIDESZ)

14 órakor a Hősök Emlékművénel

Városi Ünnepe. Beszédet mond: Erdős László ezredes, közreműködik: a mohácsi Fúvószenekar

17 órakor a Kossuth Filmszínház emeleti termében

Balázs Balázs szobrászművész kiállításának megnyitója. Megnyitja: Dr. Bárdi László, közreműködik: Antoni Andrea és a Zeneiskola növendékei

Milyen volt a busójárás?

Miért? Milyennek kellett volna lennie? Olyannak? Olyan volt.

Mégis mi volt? Több, mint száz busó. Kevés eredeti ötlettel levett álarcral. Ablakrezegető

didergő táncosokkal. Volt zene hóesésben. Népművészeti vásár és bazár lucskban, sár-

Egy ötlet a kevés közül.

Persze nem olyan, mint régen. Persze évről-évre nem olyan, mint korábban. Nem olyan, mint emlékeinkben.

ágyúlövések. Néptánc, műsor a Művelődési Házban teltházzal, forró hangulatban, a szabadtéri színpadon szállingózó hóban,

A Kólvó téren még megvolt.

Fotó: Schindl

Fotó: Schindl

ban. Rekord látogatottság a busóárlarc kiállításon. Volt erkélyműsor cigányzenekarral. Máglyagyújtás égig érő lánggal. Volt 4-5 ezer ember, de csak délután. Volt esti sokacműsor jó helyi táncosokkal. És volt bál (sokac-e?) tömörkedéssel.

És volt sok-sok mocsok. Cuppogott a latyaktól a Kultúrház, a Városháza, a szabadtéri színpad, cuppogott az egész város.

A busók kintfelejtették az ágyút a főtéren. Kedden a polgármester nem fogadta a busókat. A busóknak nem tetszett a zene, hái römlentek az erkélyre és lerángatták a hangosító berendezést.

A keddi máglya hatalmas füstbe burkolta a fél várost, nem látszott a fogadalmi templom.

Aztán lassan elült a zaj, a szél elfújta a füstöt, és szép lassan esni kezdett a hó. Hamvazó szerda havazó szerda lett.

KP

A 2. számú bölcsőde sorsa

(Folytatás az 1. oldalról)

ment volna végbe, mint a bölcsődék gondozási-nevelési munkájában. Tehát nem megőrzőhely vagyunk!!

– Hallottam valami olyasmit is, hogy a „Piros óvodát” helyeznék át ide, hiszen akkor itt megüresedik az épület, az óvoda épületét pedig a Rendőrségnek adnák át.

– Igen, végülis ez a végső cél, bár nem értem a kettős csere lényegét. Miért kell minket is megbolygatni, ha egyetlen épület cseréjével megoldódna a probléma? Mennyivel egyszerűbb lenne, ha az óvodásokat áthelyeznék a város más-más óvodába, hisz van belőlük elég a városban. Az sem elhanyagolható tényező, hogy nem mindig egy két éves gyerekkel cipekedni nap mint nap a városközpontba, vagy egy négy-öt-hat évesel teszem azt, akinek nem jelent különösebb gondot a buszozás, vagy ha gyalogni kell egy kicsit stb...

Már az a variáció is eljutott a fülembe, hogy az óvodásokat áttennék ide hozzánk, nekünk pedig meghagynának két termet, ahol maximum 10-15 főt tudnánk elhelyezni. Ezt semmiképpen nem tartom megfelelő lépésnek. Aki ezt megoldható-

nak véli, az nincs tisztában a szakmával.

– Azért az nem világos számomra, hogyan tudná fogadni a benti bölcsőde az itteni gyerekeket is, ha az 80 férőhelyes, s ha innen kb. 40 gyerek menne át – s akkor már kizártunk 10 főt – az már 100 főt tenne ki. Elfogadható az ilyen mérvű túlszűfolság?

– Nagy nyomorban ki tudná elégtetni az igényeket, na de hogyan? Milyen áron? Ma már nem úgy megy a gondozási-nevelési-munkánk, ahogy régen, amikor beszorítottunk 20 gyereket egy kis terembe. Egy két éves gyerekkel egészen más-hogy kell bánni, mint egy óvodással. Nekik már kialakul egy baráti társaság, egy kis sarok, ami az övék stb..., de egy két éves még a gondozónőjéhez ragaszkodik elsősorban. De ha a gondozónak 20 gyereke van, nem tudja megadni azt a figyelmet, azokat a módszereket, amikre egyébként szükség lenne. Azt hiszem, ez evidens. Végülis azért tanultunk, azért jártunk konferenciákra, továbbképzésekre, hogy úgy tudjunk foglalkozni a gyerekekkel, ahogy arra szükség van. És most itt tartunk, ezt akarják felrúgni.

– Nézzük most az épületet, milyen elbnyökkel bír a bölcsőde felépítése?

– Ez a bölcsőde úgy épült, hogy a csoportszobákhoz csatlakoznak a fürdőszobák. Tehát a gondozónőknek nem kell két szobán átmenni, amíg eljutnak a fürdőig. Ennek a szobatisztaságra nevelésben igen nagy szerepe van. Ilyen szempontból valóban előnyös a mi bölcsődénk, mert ha egy kisgyereknek szüksége van segítségre a WC-n, akkor a gondozónő szemmel tarthatja, közben a többi csöppset sem kell felügyelet nélkül hagynia. Aztán van egy gyönyörű teraszunk, ahová kiengethetjük a gyerekeket levegőzni és természetesen udvarunk is van. És ha már itt tartunk, hadd ismertessek egy lehetőséget, ami talán kikerülhetővé tenné a megszüntetésünket: van olyan helyisége a bölcsődének, ami az É-i frontról egy külön bejárattal megközelíthető, tehát nem kellene a bölcsődén keresztül menni. Teljesen el lehetne izolálni tőlünk. 3 olyan helyiségről van szó, amihez fürdőszoba, WC is csatlakozik. Ezt az épületrészt fel tudnánk ajánlani a Rendőrségnek.

– Köszönöm a beszélgetést, és – gondolom – minden gyermekét ide járató szülő nevében állíthatom: szükség van a bölcsődére, s főként ilyen minőségi munkát végző bölcsődére.

Antoni Andrea

Országos Zeneiskolás Fesztivál Mohácson

Az ország zeneiskoláiban a 80.000 tanulóból 6.000 a középiskolás növendékek száma. Ennek a rétegnek a részvételével rendezi meg a Zeneiskola március 12-14-én a Zeneiskolai Továbbképzés Növendékek I. Országos Fesztiválját, városunk 900 éves évfordulójának ünnepségsorozatába illeszkedve.

A rendezvény 12-én, pénteken délután 3 órakor kezdődik a Kossuth Filmszínházban, a megnyitó ünnepséggel. A résztvevőket Kuti István polgármester úr köszönti, a megnyitó beszédet Kálmán Attila, a Műve-

lődi és Köznevelési Minisztérium államtitkára mondja. Közreműködik a Pécsi Ifjúsági Ház Zenekara Mihályi István és Marosy László vezetésével.

Délután 5 órától két helyszínen folynak a bemutatók, a mozi emeleti termében és a Batra színházban (a volt pártházban). Szombaton reggel 9-től folytatódik a fesztivál ugyanazeken a helyszíneken, a délutáni koncertek 2 és 1/2 6-kor kezdődnek. Este szakmai tanácskozás és szabadidős programok várják a résztvevőket, és egész nap nyitva lesznek a fú-

vós, vonós hangszer és alkatrész kiállítások.

Vasárnap délelőtt 10 órakor a mozi nagytermében eredményhirdetésre kerül sor. A záróhangverseny első részében a fesztivál legjobb produkciói hangzanak el megegyeszer, második felében pedig a Mohács-Palotabozsoki Ifjúsági Fúvószenekar játszik, Dobos József vezetésével. Minden hangverseny nyilvános, jelenlegi és volt növendékeinket, szülőket, valamint a mohácsi zenebarátokat szeretettel hívjuk és várjuk.

Kovács Győző

XXII. Schneider Lajos Dunántúli Népdaléneklési Verseny

Solymosi János gratulál az egyik győztesnek.

Fotó: Schindl

Hagyományosan a busójáráshoz kapcsolódóan, idén már 22-ik alkalommal rendezte meg a Bartók Béla Művelődési Központ a neves mohácsi népdalgyűjtőről elnevezett, egész Dunántúlra kiterjedő népdaléneklési versenyt. Kilenc megye 5-5

keztek és szakadó hóban fátylas koszorúzás keretében tisztelegtek a Gólyai utcai Iskola falán lévő Schneider-emléktábla előtt. Itt Kiss Miklós mondta el a népdalgyűjtő tiszteletére írt versét és Olsvai Imre, az MTA Zenetudományi Intézetének fő-

Várnai Ferenc zeneszerző, Horváth László, az újvidéki Rádió népzenei szerkesztője, Solymosi János, a Magyar Rádió zenei főmunkatársa, Szvorák Katalin népdalénekes, Eredics Gábor, a Magyar Művelődési Intézet munkatársa.

Az idei verseny győztesei: 1. Balázs Izolda (Kaposvár, Kodály Zoltán Általános Iskola) – ő nyerte a közönség díját is és Schneider-emlékplakettet is kapott; 2. Kovács Eszter (Balatonfüred, Bem József Általános Iskola), 3. Marosvölgyi Ágnes (Tatabánya, Kodály Zoltán Általános Iskola), 4. Baksa Katalin (Litéri Általános Iskola, Veszprém megye), 5. Tóth Eszter (Székesfehérvár, Hermann László Zeneiskola).

A szombat esti gálaműsorban a győztesek mellett közreműködött Bánky József zongoraművész. A nyertesek igen értékes díjakat vehettek át, melyeket Simonkovits Béla, Reiningner László fazekasok, Reiter József és Sümegi László maszkarafaragók, Dági Pongrácné, az IBUSZ mohácsi Irodája, a Mohács és Vidéke ÁFÉSZ ajánlott fel. A versenyt a Budapest Bank is támogatta. A rendezvény főszponzora a Szerencsejáték RT volt.

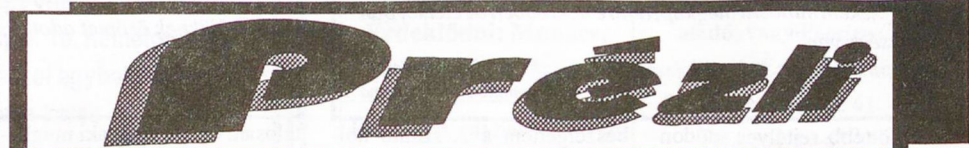
Kiss Miklós versét mondja az emléktáblánál

általános iskolás énekes mérté össze énektudását, előadói készségét az idei versenyen.

A résztvevők és vendégek már pénteken (19-én) megér-

munkatársa mondott beszédet.

Másnap, szombaton a Batra Irodaházban folyt a kétfordulós verseny. A zsűri tagjai voltak, az elnök Olsvai Imre mellett, dr.

Ne higgyék, hogy mániákusan kritizálom a VOLÁN buszjáratát, de nem először bosszankodom miattuk. Bosszankodtam már reggel, bosszankodtam legutóbb este. Ne gondolják, hogy a morgolódás alaptermészeten lenne, de amikor 1/2 - 3/4 órákat késsem hol a munkahelyemről, hol ha-

zulról, a késve érkező buszok miatt, akkor nem tud felülkerekedni – amúgy optimista – mi voltom. Legutóbb is, Pécssett vártuk a 18⁰⁰-i buszt. 18¹⁰-kor a hangosbemondón hallottuk a forgalmi iroda egy izgatott hangú dolgozóját, amint keresi a mohácsi sofőrt. 18¹⁵-kor elnézést kérve bejelentették, bu-

szunk 30 perces késéssel indul majd. Mint később kiderült, mindez azért, mert a busz Mohácson műhelyben volt, elromlott. Na de kérem szépen! 18⁰⁰-ig nem tudtak volna beszólni Pécsre telefonon, és időben elindítani egy másik buszt???

Antoni Andrea

Hírek - Hírek - Hírek - Hírek - Hírek - Hírek - HÍREK - Hírek - HÍREK

— **Mohácsiak a bécsi és a budapesti farsangi felvonuláson**
 Mohács- Palotabozsok-Somberek Ifjúsági Fúvószenekara Bécsben, az újmohácsi VADA Táncegyüttes Budapesten vett részt február 20-án a nagyszabású farsangi felvonulásokon. Mindkét együttesünk nagy közönségsikert aratott. Fúvósainkat és néptáncosainkat a két világváros főpolgármesterei által adott fogadáson vendéglélt meg.

— **Hambuch Géza a Német Egyesületnél**
 A Mohácsi Németek Egyesületének vendége volt február 25-én Hambuch Géza, a Magyarországi Németek Szövetségének ügyvezető elnöke. A találkozáson mintegy 50-en vettek részt.

— **Lakásbérlet Egysége**
 Február 25-én a Városháza dísztermében mohácsi önkormányzati bérlakásban lakó polgárok megalakították a Lakásbérlet Országos Egyesületének Mohácsi Szervezetét. A belépési nyilatkozatot több, mint 40-en írták alá. Mohácson 96 bérlakást tartanak nyilván.

— **Hirdetmény**
 Mohács Város Képviselőtestülete (Mohács, Széchenyi tér 1. sz.) árverés útján értékesíteni kívánja a Mohács, Bégrét u. 4. sz. (144 hrsz.) alatti, 753 m² nagyságú lakótelket. A kikiáltási ár: 200.000 Ft. Az árverésen való részvétel feltétele 20.000 Ft értékű betétkönyv letétele helyezésére, az árverést lebonyolító bizottságnál

Az árverés időpontja: 1993. március 11-én, 10 óra.
 Az árverés helye: Polgármesteri Hivatal 13. sz. ülésterme.

Bővebb információval a Polgármesteri Hivatalnál Gáll Csaba főmunkatárs szolgál. (Tel.: 27-22/149)

— **Leporello Mohácsról**
 32 lapos leporellot adott ki Bauer József, mohácsi fotós a januári kiállítás sikerén felbuzdulva. Régi és új képeken városunk arculatának változásait kísérhetjük nyomon az érdekes kiadványban, mely kapható az utcai könyvtárosoknál.

— **Holland filmesek a busójáráson**
 Holland filmes stáb is forgatott Mohácson az idei busójárás rendezvényein. A filmek Mohács nevezetességeit is megörökítették, várhatóan a jövő évben elkészül a felvételtől egy rövid film városunkról.

— **Közgyűlés a Sokac Körben**
 A mohácsi Sokacok Olvasókörre február 18-án, mintegy 100 tag részvételével tartotta meg tisztújító közgyűlését, a még mindig bizonytalan sorsú Tánccsics utcai székházában. Újabb 4 évre elnöküknek választották Czita Mátyást, alelnök: Kunovszki János és Pávkovics Antal. Megválasztották az egyesület jegyzőjét, kulturális felelőseit, könyvtárosát, pénztárosát és két háznagyot is. Ez utóbbiak funkciójukat csak akkor gyakorolhatják, ha a „Kör” újra az övék lesz. Egyelőre áprilisi felfüggesztették az árverési eljárást; addig meg kell találni a visszaszerzés jogi lehetőségét. Ehhez partnerséget ígért a mohácsi Polgármesteri Hivatal nevében dr. Olt György jegyző, anyagi erejéhez mérten támogatást ígért Horváth Ágnes, a Nemzetiségi és Etnikai kisebbségi Hivatal főtanácsosa, Frankovics György, a magyarországi Horvátok Szövetségének elnöke és Hepp Mihály megyei elnök. Végső esetben a sokacok maguk is gyűjtést indítanak. A mohácsi Sokacok Olvasókörének a számlája az OTP 249-98082 számú 586-000880-6-os csekk számlaszám. Erre fizethetők be az adományok, támogatások.

Bronzöntőnél a Szentháromság szobor

Trischler Ferenc szobrászművész pécsi műtermében február 19-én megtörtént az 1:1-es léptékű, gipszben megmintázott Szentháromság szobor második zsűrizése. A zsűri tagjai: Romváry Ferenc művészettörténész, Hübner Mátyás építész, Molnár Judit a lektorátus képviselője, Mohácsról Bártfai István képviselő, az Alapítvány kuratóriumának elnöke és Köveskúti Péter, a Városvédő Egyesület választmányának tagja vett részt. A monumentális méretű szobor elfogadási aktusán részt vett Dévényi Sándor, az alépitmény tervezője is, aki elhozta statikus kollégáját, és Budaörsről megérkezett Kunos Mihály bronzöntő mester is, az embereivel, akik a gipszmintát a szemle után speciális fűrészekkel megfelelő darabokra széjjelvágták és megkezdték a felszállítását az öntőműhelybe. A határidő igen szoros most már. Az alépitménynek április 25-re állnia kell, hogy a szobor alját (a felhőt) rápróbálhassák. Május 25-re készen kell lenni mindennek teljesen, hogy a helyszínen az összehegesztések után a magasba emelhessék a kész műalkotást, melynek a súlya várhatóan 2,5 – 3 tonna lesz. Június 6-ig, az avatás napjáig a parkosítási munkákat is el kell végezni.

A MOHÁCSI FÖLDKIADÓ BIZOTTSÁG
 minden szerdán és pénteken 15 és 17 óra között tart felfogadást a Mohácsi Polgármesteri Hivatal földszint 5. számú helyiségében. Kérelmeket a Földkiadó Bizottság Mohács, Széchenyi tér 1. címre, postán is be lehet küldeni.

— **Védjük egészségünket!**
 Ptascek Jenő méhészmohács, Duna u. 7. szám alatti lakos új felfedezése különösen jól használható főleg vírusos betegségek ellen. A méhek biológiai termékeit propoliszos méz készítményekkel. A köhögést egy éjszaka megszünteti, tartósan gyógyítja. Testi és szellemi munka növelésére is jó, javítja a közérzetet. Az orvosok által előírt szintetikus gyógyszerek hatását növeli, a gyógyítást gyorsítja. A „C” vitaminhoz hasonlóan gyógyszerek mellett kiegészítőként ehető, fogyasztható reggeli tejeskávéba, citromos teába keverve is. A termék megvásárolható Ptascek Jenő lakásán, telefonszám: 14-76.

— **Kommunikációs előadás vállalkozóknak**
 Február 26-án Gergely János egyetemi tanár, a Szekszárdi Tanítóképző Főiskola főigazgatója tartott előadást „A személyes megjelenés, a beszéd, a gesztus szerepéről az üzleti életben.” címmel a Vállalkozók Egyesülete tagjainak. Ezt követően Gergely tanár úr a diákszargonról beszélgetett a Belvárosi Általános Iskola tanulóival, majd Sátorhelyen a Népfőiskola keretében tartott előadást.

— **A Park utcai Iskola híre**
 A közelmúltban rendezték meg a 7.-8. osztályosok fizika versenyét a város ill. körzete tanulóinak számára. Iskolánk tanulói ismét eredményesen szerepeltek. A hetedikesek versenyében I. helyezést ért Krémer Attila, 100 %-os teljesítménnyel, III. helyezést Nagy Erna és IV. helyezést Varga Péter.

A nyolcadik osztályosok közül I. helyezést ért el Hollós Zoltán, II. helyezést ért el Huth Árpád és IV. Bánfai Gábor. A teljesítmények alapján a megyei döntőbe jutott Krémer Attila, Hollós Zoltán és Huth Árpád. Reméljük, tanulóink az április 15-én megrendezésre kerülő megyei döntőben is eredményesen képviselik iskolánkat.

— **A lánycsóki Népház programjából**
 március 6. Dolina bál 20 órától
 7. TÁTIKA – show műsor 14 órától. Belépő: felnőtt: 120 Ft, gyermek: 60 Ft.
 8. Nőnap ünnepség a Polgármesteri hivatal dolgozóinak a kísérőében, 15 órától.
 10. A Sport Egyesület összejövetele a kisteremben.
 12. Asszonybál 20 órától. Zene: Sing. Belépés csak női ruhában.
 13. Vadász bál 19 órától. Zene: Sing.
 14. Szurkolói ankét a nagyteremben, 9-től 12 óráig.
 15. Illyés: Tűvétevek c. parasztkomédiája 14 órától.
 15. Március 15-i faluszintű megemlékezés 16 órától.
 17. 9-15-ig bálás ruhavásár
 19. Dolina bál 20 órától.
 20. A Lánycsóki Faluszövetkezet bálja.

— **Nőnap borverseny-nyel**
 A Mohács-Bensheim Baráti Kör március 2-án tartotta meg a Sétány Sörözőben nőnap programját, amelyet immár hagyományosan összekötöttek a tagság borversenyével.

— **Wolfart János Mohács-on**
 A Nemzetiségi és Etnikai Kisebbségi Hivatal elnöke március 4-én hivatalos látogatást tett városunkban. Találkozott a helyi nemzetiségi és etnikai szervezetek képviselőivel.

Árva busó. Fotó: Schindl

Ahogy én láttam

Az igazság az, hogy az időjárás sem kedvezett az idei busójárásnak: szemerkélt a hó, mindenütt latyak, sár. De nem foghatunk mindent a csontig hatoló párára; a hangulat sem volt az igazi. Végül is a szervezés ugyanolyan volt, mint az ezt megelőző években, fúvósok, táncosok, énekesek tettek ki magukért. Így hát bennünk lehet a hiba. Ahogy sétáltam a csoportok között, láttam az arcokra kiülő erőfeszítést: „mi jól érezzük magunkat, ha török, ha szakad.” De az erőlködés felülkerekedett a jókedven. Befelé sultunk volna önmagunkba? Busójainkat sem a duhaj jókedv jellemezte, inkább elnyújtott, hosszúság, lelassult mozdulatokkal sétáltak köztünk. Amúgy sem voltak sokan. Nem tudom, de egy biztos: törökűző, tavaszváró karneválunk minden évben veszít valamennyit az értékéből.

Antoni Andrea

Anyakönyv

Születtek: Bogdán Krisztián István, Málík Zoltán, Vallinger Gréta, Lőrincz Bálint, Blandi Rebeka Veronika, Németh Dóra, Fockter Mária, Szabó Anna Dalma, Ripp Barbara, Kocsis Dézi, Szabó Bence, Hollander János, Szemerédi Kornél, Szabó Attila, Horváth Barbara, Kovács Anita, Csibi Ágnes, Kiss János.

Meghaltak: Domonkos Miklós Mihály, Fáy András, Szkróbó Mátyás, Kollár Jánosné Piszér Anna, Lerch Jakab, Sohn Józsefné Rott Borbála, Kungl Mihály, Mihály László, Bányai László, Badamer Józsefné László Katalin, Csákány Béláné Vicsek Mária, Gajdác Jenő, Sever Mijó, Gáspár Antalné Nemes Anna, Szabó Imréné Csoma Mária, Szurcsik István.

Házasságot kötöttek: Kalotai Rita és Petrovics István
 Orsós Zsuzsanna és Fekete Mihály

ÜGYÉSZSÉGI HÍREK

Dr. Molnár Kornélia, legutóbbi ügyészégi ottjártamkor olyan esetekről számolt be, amelyek száma az utóbbi hónapban igencsak megnövekedett. Közkeletű nevén az ÁFA csalásokról van szó. Egyetlen hónap leforgása alatt 3 ilyen ügyben nyújtottak be vádiratot a mohácsi Ügyészségre. Mindhárom esetben magánépitkezés folyamán igényelték vissza jogtalanul ÁFA-t. Összesítve mintegy 250.000 Ft-ról van szó. Az APEH rutin ellenőrzése során vette észre ezeket a jogtalan visszaigényléseket, úgy, hogy a számlán feltüntetett elemeket, építőanyagokat nem találták meg az épületekben. Valószínűleg mindhárom esetben arról volt szó, hogy az építkezők anyagi forrása kiapadt és ez tünt az egyetlen pénzhez jutási lehetőségnek. Ilyen számlákat – feltehetően – olyan építkezőktől vettek (40.000 Ft-ért!), akik nem igényelhetek vissza ÁFA-t (pl. nyaralóépítés), így „szabaddal” nem rendelkezhetnek a megmaradt számlákkal. Mindhárom esetben az APEH tett feljelentést és természetesen visszakéri az indokolatlanul visszakapott ÁFA-t, sőt bírsággal is sújtja az építkezőket. S hogy milyen arányban? Íme, egy példa: 100.000 Ft a jogosulatlanul felvett ÁFA összege, ehhez járul az 50.000 Ft-os bírság. S hogy tetézzük a dolgot, ez a bűncselekmény a büntetőjog szerint 3 hónaptól 3 évig terjedő szabadságvesztéssel büntethető. Íme a szürke, ám hűsbavágó adatok, a többi ránk van bízva.

Antoni Andrea

Statisztika

1993. január 1-ig A lakosság életkori megoszlása:

Összlakosság:	21.959	0-14	4036
ebből nő:	11.534	14-18	2373
férfi:	10.424	18-55	11.784
		55 felett	3899

Mohács város képviselőtestületének tagjainak jelenlétéről 1992-ben a testületi üléseken; összesen 29 alkalomból: **nem jelent meg**

1. Dr. Németh Elemér (független)	.....3 alkalommal
2. Lajdi Antalné (MDF)	5
3. Kovács Győző (MDF)	4
4. Jakab János (SZDSZ)	20
5. Scheidt Ferenc (MSZP)	2
6. Dr. Heim Gáspár (SZDSZ)	2
7. Somogyi László (SZDSZ)	7
8. Bártfai István (független)	5
9. Grain Ferenc (MDF)	4
10. Majer Árpád (független)	5
11. Winternitz Ferenc (MDF)	1
12. Weiszbart József (MDF)	4
13. Bánki Erik (FIDESZ)	10
14. Monostori Antal (KDNP)	7
15. Dr. Grünfelder Lőrinc (Kiszgazda párt – kilépett)	2
16. Forray Ferenc (SZDSZ – kilépett)	12
17. Kunovszki István (SZDSZ)	6
18. Ifj. Grain András (SZDSZ)	9
19. Szabados Sándor (SZDSZ)	4
20. Eller András (független)	5
21. Kuti István (polgármester)	1
22. Dr. Olt György (jegyző)	7
23. Filákovity István (tanácskozási joga van – sokac nemzetiség)	egy alkalommal jelent meg.

A kupuszinai színjátszók Újmohácson és Lánycsókön

Kupuszina, Vajdaság északnyugati részén található. Zombor és Apatin között, a Duna árterületén fekszik ez a 2646 lelket számláló magyar falu. Jellegzetes a viselete és a tájszólása. Iskolájában magyar

csoport is működik: színjátszó csoportok, zenekarok, táncscsoportok, vegyeskórus, néprajzi csoport. Hogy melyik csoport aktívabb, nehéz lenne megmondani, mert a részlegek egymást kiegészítve végzik mun-

Ebben az évben Illyés Gyula: Tüvétevek című darabját adják elő. A csoport 20 tagból áll. Hús lelkes fiatal szeretne bemutatkozni új közönség előtt. Sajnos a Kupuszina és Zombor körüli falvak magyar lakosai

Jelenet az előadásból

nyelvű oktatás folyik, egy-egy osztályban 15-20 gyerek hallgatja az előadásokat.

A falu szinte kizárólag földműveléssel foglalkozik, ezen belül a konyhakertészetével vált híressé. Legismertebb terményük a kupuszinai alma-hagyma. Nagy-Jugoszlávia fogyasztásának egy hetedét a falu termelte ki. Igazán ismertté mégis a művelődési egyesület révén vált a falu. Tagjait ismerik országuk minden táján, de felléptek már Magyarországon és Svájcban, jártak Olaszországban és Ausztriában.

A kupuszinai Petőfi Sándor Művelődési Egyesület több évtizedes múltra tekint vissza. Régi fényképek, feljegyzések, díszletek bizonyítják, hogy a faluban ötven éve töretlenül ível felfelé a magyar kultúra ápolása, ötvözve a helyi szokások, a viselet, a tájszólás megőrzésével. Az egyesületen belül több

kajukat. Az utóbbi pár évben több lemezt és hangszalagot is kiadtak. Megjelentek népdalok és táncok, a rézfúvósok kíséretében. Kórusuk kiadott egy népi énekekből álló karácsonyi csokrot is hanglemezen. Tájházuk minden nap várja a látogatókat. Végül az amatőr színjátszóról pár szóban.

Kupuszinán az első színdarabot, tudomásunk szerint az 1920-as évek végén mutatták be. Az évek hosszú során drámák, népszínművek, boházatok, operettek váltogatták egymást. Jelenleg két amatőr színjátszó csoport is működik. Az egyiket Dienes Mihály vezeti. Ez a csoport jobbára fiatalokból áll, ők biztosítják az utánpótlást. Eddig két darabot mutattak be: A három kalap című francia vígjátékkal, valamint tavaly az Igazolatlan éjszaka című zenés darabban. Összesen 15 fellépésük volt.

nem biztos, hogy elbírnak egy-egy színházi előadást. Közönség alig akad! Ha nem találunk közönséget, félő, hogy az amatőr színjátszás ötven éves ragyogása megfakul. A szereplő elveszti kedvét, önbizalmát, a csoport ellaposodik és a tradíció megszűnik.

A mohácsi Bartók Béla Művelődési Központ, a lánycsóki Népház és a pécsi DOZSO Művelődési Központ egy turné szervezésével kíván segíteni vajdasági magyar barátainknak. Nemzeti ünnepünk alkalmából 3 előadást biztosítanak számukra. Március 14-én 14 órakor Újmohácson a Klubkönyvtárban, 19 órakor Pécsen és március 15-én 13.30-kor Lánycsókön a Népházban mutatják be Illyés Gyula: Tüvétevek című komédiáját a kupuszinai műkedvelő színjátszók.

KP.

Brodarics – mozaik

Az elmúlt hónapban az alsótagozatos tanulóink részére megrendezték a népdaléneklési versenyt. Mintegy 50-60 szülő és gyerek hallgatta érdeklődéssel a versenyzők által szabadon választott, valamint a zsűri által jelölt dalok előadását.

Az évfolyamonkénti verseny legjobbjai:

2. osztály: 1. Kiss Beáta (2. c), 2. Borbély Angéla (2. b), 3. Varga Andrea (2. b)

3. osztály: 1. Fodor Alexandra (3. a), 2. Boda Zsolt (3. b), 3. Ludvig Alexandra (3. b)

4. osztály: 1. Szenn Katalin (4. a), 2. Nagy Gábor (4. b), 3. Solt Szilvia és Végh Zsuzsanna (4. a).

Gratulálunk a győztes tanulóknak és felkészítő nevelőiknek: Frank Csabánénak, Seregélyi Klárának és Szökőcs Ágnesnek.

„Virág a költészet...egy népi irodalma:

De ha nem virágzik, nem is terem a fa.”

A Brodarics téri Ált. Isk. magyar-történelem szakmai közössége évről-évre meghirdeti és rendezi vers- és prózamondó versenyét. Ebben a tanévben különleges aktualitása volt ezen eseménynek. A tanulók kötelező verseikkel az 5-6. osztályosok Eötvös József: Mohács, a 7-8. osztályosok Kisfaludy Károly: Mohács című versének szavaival köszöntötték a jubileumra készül

várost. Majd a szabadon választott versek következtek, Petőfi, Arany János, Garay János, Ady Endre sorai csendültek fel, de nem maradtak el a határainkon kívül élő magyar költők sem, Markó Béla, Kányádi Sándor sem.

A prózamondásnál szintén nagy volt a szóródás: a népmesétől Móránig. Talán a feladat nehézsége miatt az elmúlt évekkel ellentétben kevesebb volt a versenyző. A tanév végén elballagott nyolcadikosok (Mátrai, Szilasi, Acél A., Frey, Stang és sorolhatnám) helyére az ötödikesek igyekeztek szép számú és biztató tehetségű versenyzőt felsorakoztatni. A siker nem maradt el.

Íme az eredmények:
Vers, 5-6. osztály: Andrics Anikó, Vörös Gábor, Bélavári Szabina. Dicséret: Alrutz Balázs, Bíró Judit, Huncrhi Anita

7-8. osztály: Bors Miklós, Bacskay Csilla

Próza, 5-6. osztály: Szűcs Orsolya, Bemáth Zoltán, Rosta Nóra

7-8. osztály: Lipcsey Sarolta, Pártéji Zsolt.

Köszönet a zsűri valamennyi tagjának a lelkiismeretes munkáért, a megszívlelendő jó tanácsokért, melyekkel további felkészülésüket segítik, név szerint: Szabó Ferencné, Breier Jánosné, Mausz Mihály, Szilasi Gáborné, Mányoki Józsefné és Szökőcs Ágnes.

Az iskola matematika munkaközössége az elmúlt hétvégén Bata-széken járt, tovább erősítve a régi,

folyamatos és élő kapcsolatot a szakmai közösségek között. A helyi általános iskola adott otthont a matematika-szakmai napnak, melynek jeles előadó vendége Kosztolányi József, a szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Ált. Isk. és Gimnázium tanára volt. A téma, a pedagógus pályá szinte minden területén dolgozót érintő: tehetséggondozás és szakköri tevékenység.

„Itt van a farsang,
itt van a farsang,
itt van a farsang,
ifjúság!”

Az iskola Diákönkormányzata megrendezte az alsótagozatosok részére hagyományos jelmezbájlát. Pénteken délután tarka kavalkád, színes forgatag fogadta az iskolába betérőt. Ismét bebizonyosodott, hogy a nagymamák, a szülők és gyermekek kifogyhatatlanok a szellemesebbnél szellemesebb ötletekkel. A 4. a. osztály tanulói a volgai hajóvontatókat jelenítették meg, a 4. b. osztály tanulói sakkfiguráknak öltöztek, osztályfőnökük a sakkasztalát elevenítette meg. Remek hangulatú, jó bál volt. Külön köszönet illeti a támogatókat. Név szerint: BÓLY-GÓ Kft, Dália üzletház, IRBER, Szűcs Cukrászda, Kenyér-gyár, Dági Virágbolt, VITAL GMK és Kálóczy GMK valamint a BUDAPEST BANK.

Bosnyák Katalin

Az SZDSZ és a FIDESZ megállapodásának margójára

Emlékezetes pillanata volt az 1990-es választási kampánynak, amikor a második forduló előtti napon kis hírt közölt a reggeli TV-műsor: a FIDESZ a konzervatív pártokkal akár az SZDSZ nélkül is kész a koalícióra. Emlékezetes volt az önkormányzati választások utáni hűségvesztés minden SZDSZ-es számára, amikor a FIDESZ visszalépett a fővárosi önkormányzatban kötendő koalíciótól és több helyütt – pl.: Miskolcon – az MDF-fel kötött szövetséget... Pécsen már az első fordulóig fogva Andrásfalvy Bertalan támogatták a hét megyei választókerületben csupán Siklóson volt közös jelöltünk. Az önkormányzati választáson pedig egyedül Mohácson volt zökkenőktől mentes a két párt együttműködése. Történt mindez annak ellenére, hogy e két pártnak az azonos eszmei alapállása mellett a programja is alig volt megkülönböztethető. A gyakorlatban azonban a „természetes szövetség” ezidáig nem működött. Most, 1993. február 24-én az SZDSZ és a FIDESZ – áttekintve az országban kialakult helyzetet, összegezve a hozzánk hasonló helyzetben lévő országok tapasztalatait, számba véve az előttünk álló lehetséges választásokat – megállapodást kötött az 1994-es választási sikerének előmozdítása érdekében. Mi történt az elmúlt három évben, mik jászottak közre, amik elősegítették ma a liberális pártok összefogását, miben más ma a politikai alaphelyzet az akkorihoz képest?

A jelenlegi MDF-vezette kormánykoalíció súlyos csatlóást kellett eddigi kormányzásával. Nem tudta visszafordítani az országot a gazdasági hanyatlás útjáról, sőt, sok területen még mélyítette is azt. Szükségtelen társadalmi feszültségeket keltett, miközben nem nyúlt az igazán létfontosságú területek átalakításához. Saját politikai céljaira használja az előző rendszer által lejáratos, ám tőlük örökölt politikai eszközöket. Az MDF közel három éves országlása, a szélsőséges erők elnéző felkarolása, a bírói függetlenség veszélyeztetése, a rádió és a televízió függetlenségének felszámolása kellett ahhoz, hogy a liberális erők „zárják soraikat”. Az SZDSZ és a FIDESZ közös meggyőződése, hogy a gazdaság talpraállításához, a polgárok jólétéhez, szabadságjogok maradéktalan biztosításához elengedhetetlenül szükséges, hogy 1994-ben liberális kormányzat kezdje meg működését. A tőlünk balra és jobbra álló, a demokratikus alapértékeket elfogadó erőkkel egyaránt együttműködni kész liberális polgári közép lesz képes kivezetni az országot a jelen állapotából. Az ország előtt sokasodó nehézségek megoldása nem várható attól a politikától sem, amely a reformkommunista-szocialista kormányok iránti nosztalgiára, az azt felerősítő szociális feszültségekre épít. Különösen, mert ezt a politikát a mai helyzetért a jelenlegi kormányfőnél összehasonlíthatatlanul nagyobb felelősség terheli! Céljaink elérését segíti elő a két

párt megállapodása, mely a jelenlegi parlamenti ciklus utolsó évét és a következő választásokat is érinti. Milyen módon? Milyen mértékben?

Ezt a megállapodás részletesen tartalmazza, többek közt: a két párt elnöke, frakcióvezetője havonta rendszeresen találkozik, elemzi az aktuális politikai helyzetet, s összehangolja a közös fellépést. Az országgyűlés elé kerülő minősített többséget igénylő és más nagy jelentőségű törvényjavaslatok esetében is előzetesen egyeztetik álláspontjukat, megkísérik összehangolásukat. Felhívják a helyi szervezeteik tagjait és önkormányzati képviselőit az együttműködés mind szélesebb körű keresésére. A két párt kampányfőnöke kidolgozza a választási együttműködés szabályait és kereteit. Összehangolják az egyéb pártokkal kötendő átfogó választási-politikai megállapodásukat (többek közt az SZDSZ és a Zwack Péter által vezetett Vállalkozók Pártja küszöbön álló megállapodását is.)

Lassan, de egyre határozottabban körvonalazódik az a liberális szellemű, programú politikai erő, mely alternatívája lesz a jelenlegi kormánykoalíciónak. Mely képes bemutatni a ma még kevesek előtt is alig látható „alagút végét”. S mely képes az elkeseredett, kiábrándult, csüggedt többségben újra felbreszteni a reményt, hogy 1994-ben még mindig nem késő, hogy lesz kiút!

Unger Attila
SZDSZ Országos Tanácsa tagja

Képviselőtestületi határozatok

26/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete elfogadja, hogy a „Városfejlesztés, modernizáció és befektetések” címmel Rotterdamban megrendezendő konferencián Kuti István polgármester és Pinczei József osztályvezető vesz részt.

27/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete megbízza a polgármestert, hogy tájékozzon, illetve folytasson további tárgyalásokat egy helyi rádió esetleges létrehozása tárgyában. Határidő: 1993. március 31. Felelős: Kuti István polgármester

28/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Városi Önkormányzat Képviselőtestülete a város 1992. I-III. negyedévi gazdálkodásáról szóló tájékoztatót tudomásul veszi, elfogadja.

29/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete az 1993. évi költségvetésben az út- és épületfelújítási pénzeszközök forrásoldalát a következő tételből teremti meg:

- a központi bér megelõlegezésébõl visszazármazott pénzbõl,
- a telek- és ingatlanértékesítésbõl tervezett bevétel felül befolyó összegbõl és
- a céltámogatással megvalósítandó, de meg nem nyert pályázatok saját forrásából.

Határidő: értelem szerint

Felelős: Héjjas Attiláné

30/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a rendőrség, tűzoltóság alapítvány támogatására előirányzott 5 M Ft-ból 1 M Ft-ot a Duna-Híd Alapítvány támogatására határoz meg. Határidő: 1993. február 28. Felelős: Héjjas Attiláné osztályvezető

31/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete 70 E Ft-tal támogatja a Foci-suli csoportot. Határidő: 1993. február 28. Felelős: Héjjas Attiláné

32/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a Mohácsi Független Cigány Szervezetet, valamint a német és sokac egyesületeket összességében 90 E Ft-tal (30-30-30 E Ft-tal) támogatja az 1993. évi költségvetési tartalék terhére. Határidő: 1993. február 28. Felelős: Héjjas Attiláné osztályvezető.

33/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete az Újmohácsi Sportkört az 1993. évi költségvetési tartalék terhére 90 E Ft-tal támogatja. Határidő: 1993. február 28. Felelős: Héjjas Attiláné osztályvezető

34/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohácsi Városi Önkormányzat Képviselőtestülete a város 1993. évi költségvetési tervét a rendeltetésében foglalt tartalommal, az 1-7- számú mellékletekkel és az elhangzott módosításokkal elfogadja.

35/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete hozzájárul ahhoz, hogy a Zeneiskola saját költségvetéséből az általa létrehozott alapítvány számlájára 10 E Ft-ot átcsoportosítsion.

36/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a város 900. éves évfordulójára 1993-ban szervezett eseményekről szóló tájékoztató tárgyalását a következő testületi ülésre elnapolja. Határidő: 1993. február 15. Felelős: Kuti István polgármester

37/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete Lukács Tibornénak, a Mohácsi Jenő Városi Könyvtár igazgatójának határozatlan időre adott intézményvezetői megbízását 1993. július 31-ig szóló határozott idejű megbízássá alakítja át, és az álláshelyet 1993. augusztus 1-ei munkavállalással a Művelődési Közlönyben meghirdeti. Határidő: a meghirdetésre: 1993. február 15. Felelős: Dombai Gyuláné

38/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat

Mohács Város Képviselőtestülete Lehel Györgynek, a Bartók Béla Művelődési Központ igazgatójának határozatlan időre adott intézményvezetői megbízását 1993. július 31-ig szóló határozott idejű megbízássá alakítja át, és az álláshelyet 1993. augusztus 1-ei munkavállalással a Művelődési Közlönyben meghirdeti. Határidő: a meghirdetésre: 1993. február 15. Felelős: Dombai Gyuláné

39/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete az 1993. évi II. tv. értelmében a részarány-földtulajdonosok közgyűlésének vezetésével

Dr. Heim Gáspárt és Ébenhard Györgyöt bízza meg.

40/1993. (I. 28.) Kh. számú határozat:

Mohács Város Képviselőtestülete a városi televíziózás tárgyában 1992. december 31-ig megkötött szerződést további 2 hónapra meghosszabbítja. Határidő: 1993. február 28.

Felelős: Dr. Olt György jegyző

Erlös der Fehlheimer Weihnachtsmarktes geth nach Mohács

Der Erlös Des Fehlheimer Weihnachtsmarktes, zu dem alle Vereine des Bensheimer Stadtteils in der Vorweihnachtszeit auf den Festplatz des Ortes eingeladen hatten, soll dem Kindergarten Jokai in der Bensheimer Partnerstadt Mohács in Ungarn zugute kommen. Am

A fehlheimi karácsonyi vásár bevétel Mohácsra kerül

A fehlheimi karácsonyi vásár bevétel, amelyre a bensheimi városrészi egyesületei mindenként meghívták a helység főterére, Bensheim partnervárosában, Magyarországon, a mohácsi Jókai óvodában kerül fel-

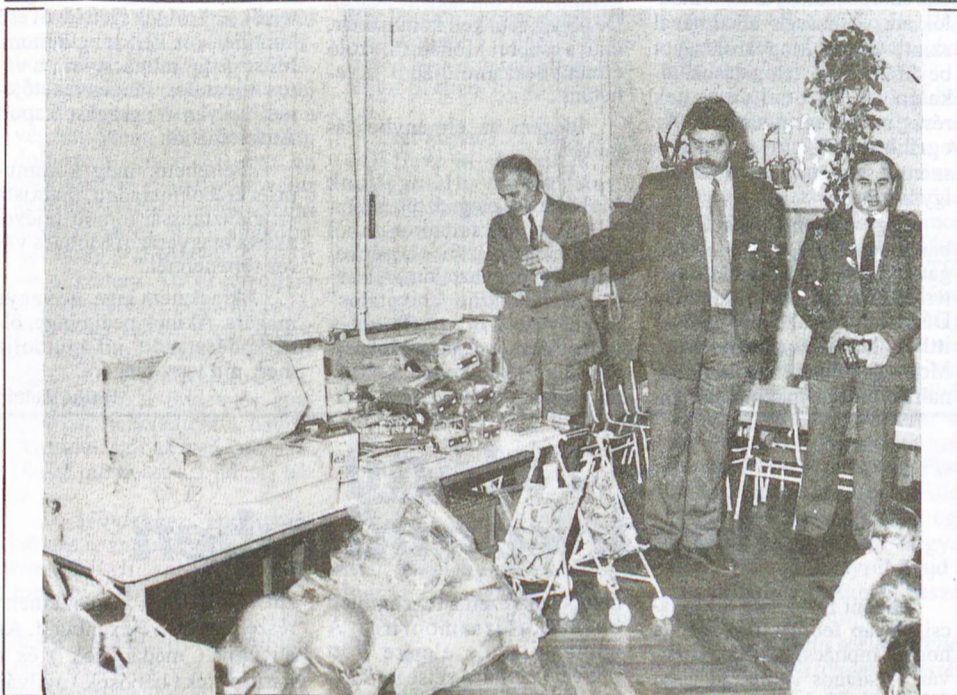
Samstag übergaben die Vorsitzende der Fehlheimer Landfrauen, Karola Mehl, sowie Ortsvorsteher Karl Meyer die Spende in Höhe von 1100 Mark an den Stadtamtsdirektor von Mohács, Dr. György Olt. Mit bei der Spendenübergabe im Bensheimer Rathaus war auch der

Vorsitzende des Freundeskreises Bensheim-Mohács Valentin Lepold. Das Geld, so berichtete Dr. Olt, soll zur Beschaffung von Spielsachen für den Kindergarten verwendet werden.

(Bensheimi újsághír)

használásra. Szombaton a fehlheimi parasztasszonyok elnöke, Karola Mehl, valamint a helység vezetője, Karl Mayer, átadták Dr. Olt Györgynek, Mohács Város jegyzőjének az 1100 márka összegű ado-

mányt. Az adomány átadásánál jelen volt a Bensheim-Mohács Baráti Kör elnöke, Valentin Leopold is. A pénz – dr. Olt úr tájékoztatása szerint – játékok vásárlására fogják fordítani az óvoda számára.

Fehlheimi gazdaasszonyok ajándéka a Jókai óvodának

Február 26-án Kuti István polgármester és dr. Olt György jegyző átadta a Bensheim-Fehlheimi Gazdaasszonyok Egyesülete 1.100 márkás adományából (megfelelő forintérték) vásárolt játékokat.

A német ajándékozóik kérésére szerint egy olyan óvodára esett a választás, ahová sok hátrányos helyzetű gyerek jár.

A Mohácsi Polgármesteri Hivatal ezúttal a Jókai utcai óvodát választotta ki, mely az egyik legrászorultabb alsófokú

gyermekintézmény. Az ajándékok átadásánál jelen volt a Mohács Bensheim Baráti Kör titkára, Lehel György is.

A felső képen az ajándékátadás, az alsó képen a boldog óvodások és óvónők

Unser Dorf soll schöner werden

Im Lenau-Haus gibt es in diesen Tagen eine Ausstellung gibt es, die auf die vielen baulichen Schönheiten in den Dörfern um Pécs herum uns aufmerksam macht, besonders auf die interessanten Verzierungen an den Häusern jener Bauern, die einst vor zehn Generationen aus deutschen Ländern hierher kamen. Leider, so meinte mein Sitznachbar bei der Eröffnung, würden diese schönen Dekorationen bei der Renovierung der Häuser oft weggeschlagen, weil für eine sorgfältige Restaurierung kein Geld vorhanden wäre. Auch hätten die jungen Menschen kein Verständnis dafür.

Das muss nicht so sein. Was das Verständnis anbelangt, so öffnen uns Ausstellungen, wie die eben erwähnte, Vorträge und auch die Bemühungen der Umweltschützer den Blick dafür, was wir alles bewahren sollten und müssen. Schwieriger ist schon die Frage des Geldes. Und hier hat eine Bewegung mit dem Namen „Unser Dorf soll schöner wer-

den“, die im ärmsten Teil der alten Bundesrepublik Deutschland entstanden ist, nämlich in der Eifel an der belgisch-luxemburgischen Grenze, eine neue Wege gewiesen.

Diese Bewegung, geleitet von Kunsthistorikern, Lehrern, Bürgermeistern und gefördert u. a. von einer grossen regionalen Brauerei, hat die Regierung nach langen Gesprächen dazu überredet, 30% der Renovierungskosten bei älteren Häusern als Zuschuss zu geben, wenn der Bauherr die alten Formen und Farben nach den Vorschriften des Landeskonservators bewahrt.

Die Haushaltsexperten der Regierung haben sich nämlich ausgerechnet, dass diese 30% wieder in ihre Kassen kommen. Dieser Angebot der Regierung hat nämlich ein Drittel mehr Hausbesitzer veranlasst, ihre Häuser zu renovieren. Von den Aufwendungen dafür, Handwerkerlöhne, Farben, Transport der Baumaterialien, sind ein Drittel in Form von Steuern wieder in den Staatha-

ushalt geflossen, so dass die Ausgaben praktisch gleich Null waren.

Der Erfolg war durchschlagend. Bei einem Flug über diese schöne Landschaft konnte ich mich davon überzeugen, wie die Dörfer ihr einheitliches Aussehen wiedergefunden haben, die Farben der Häuser den Farben der Erde rinsherum entsprach, denn unsere Verfahren haben keine teuren und vielleicht gar nichteinmal so gesunden chemischen Farben verwendet, sondern das Material, was sie in ihrer Nähe gefunden haben.

Statt Zwang Anreiz und Aufklärung, statt viel Geld vernünftige und praktische Ideen, dieser Gedanke hat so viele Dörfer und Städte überzeugt, dass diese Bewegung in mehreren Ländern Westeuropas im Anwachsen ist. Die Ausstellung im Lenau-Haus ist ein guter Dekanstoss in diese Richtung.

Hans Rehfeld

Vereinsnachrichten

Am Donnerstag vor Fasching ging's wieder mal lustig zu: die unternehmungslustigen Vereinsmitglieder trafen sich in der Gastwirtschaft der Shell-Tankstelle. Alle waren vom Vorstandsmittglied und Stadtverordneter Andreas Eller eingeladen. Er stellte Mehl, Bohnen und das noch benötigte Zubehör zur Verfügung, und bereitwillige Frauen kochten Bohnensuppe, bzw. "Heweknedl" (Hefenknödel) und Bohnen mit Zwiebeln, alles gut "nach Grossmutterart".

Für die Stimmung sorgte unser "Hausmusikant" J. Schizler, und nicht wenig Vereinsmitglieder erhoben sich zum Tanzen. Das Singen konnte man wahrscheinlich in einem grossen Umfeld auf dem Weinberg hören, so gut war die Stimmung.

Es ist natürlich kein Wunder, dass die Teilnehmer nicht

wie geplant mit dem Omnibus kurz nach zehn Uhr nach Hause fuhren, sondern fast bis Mitternacht durchhielten.

Am 25sten Feber, eben am Géza-Tag war Géza Hambuch, der geschäftsführende Vorsitzende des Verbandes der Ungarndeutschen zu Gast bei uns. Es entfaltete sich ein reges Gespräch: Probleme, Sorgen und Vorstellungen wurden besprochen, Hoffnungen erweckt, Pläne erörtert, über die Zukunft der Ungarndeutschen diskutiert. Besonders erfreulich war die grosse Zahl der Anwesenden, die mit Interesse an der Diskussion teilnahmen oder sie aufmerksam verfolgten.

Géza Hambuch brachte ein Büchergeschenk mit, das Buch über die Verschleppung der Ungarndeutschen wurde fast sofort vergriffen, indem die

Vereinsmitglieder für jedes Exemplar eine Spende für den Verein bei unserem Schutzmeister Herr Földvári abgaben.

Herr Hambuch brachte hundert "Deutscher Kalender" mit, die zur Zeit im Gemüsegeschäft von Herrn Hofmann (Ady E. u. — in der Nähe des Krankenhauses) gegen 100 Ft zu bekommen sind.

Aus unserem weiteren Programm:

Am 11. März findet in der Gastwirtschaft Gilde (Ecke Eötvös u. - Szentháromság u.) ein "Bierabend" statt. Anmeldung und Entrichtung des Mitgliedsbeitrags sind im Voraus erforderlich.

Die Vorträge von Frau Balogh-Appel über die Bräuche unseres Volkes sind für den 18. und 25. März vorgesehen.

(FK)

Német katonasírok

Reménykeltők a közép-délkelet és kelet-európai változások, a demokrácia és az emberi jogokra való sikeres törekvések. A nagy erőfeszítést és türelmet követelő, felbukkanó problémák mellett előtérbe kell lépnie a humanitárius oldalnak; mindenképp a megbékélés reményére gondolok itt, a megbékélésre azokkal, akik a háborúban végtelenül sokat szenvedtek.

A háború és az önkény áldozatainak nyugvóhelyeivel kapcsolatos gondoskodásunkban azonban sokszor utolérnek bennünket a múlt árnyai. Aki nem dolgozza fel a múltat, annak bizonytalan a jövője. A megbékélésnek magában kell foglalnia a holtak tiszteletét, sírjaik pedig intsenek békére bennünket.

A német hadisírgondozás a két világháború, de különösen 1945 után, munkájával nagymértékben hozzájárult a megbékéléshez Európában. 1964-ben tárgyalások révén sikerült

megegyeztetést kötni a hozzátartozók megbízása alapján egyedi sírgondozásra a Magyar Vöröskeresztrel és az akkori Értéktörvényi Bankkal. Azóta a hajdani német katonák sírjainak gondozása a Magyar Köztársaságban a legmesszebbmennyig zavartalan. Jelenleg pedig egy Magyarország és Németország közötti hadisírokra vonatkozó egyezmény megkötése előtt állunk.

Magyarország mai területén elesett német katonák számát kerekén 55 ezerre becsülik. Ebből 35 ezer elesett nevét is rögzítették, sírjaik több mint 1400 településen találhatóak.

Már 1988-ban befejezték a budapesti köztemető (X. kerület) 140-es parcellájának kialakítását, amely körülbelül 6 ezer elesettnek nyújt végső nyugvóhelyet. Emellett az elmúlt két évben további temetőket hoztak létre.

Magyarországon a német hadisírgondozás által gondozott második világháborús ka-

tonasírok a második világháborúban elesett német katonák 30%-át jelentik. Sürgős feladat tehát a még meglévő sírok felkutatása és gondozása.

Pécs központi temetőjében található a német hadisírgondozás által mintegy 220 német katoná számára kialakított síremlék. A németországi Szövetségi Köztársaság pécsi Főkonzulátusának többszöri felhívása eredményeként közben több, jobbára idős személy jelentkezett, akiknek tudomásuk van az elesettek nyugvóhelyeiről a délnyugati régióban. Az ott pihenő elesettek számát mintegy 150-re becsülhetjük. Mohácsról és környékéről is jelzés érkezett további sírokról.

A pécsi Német Főkonzulátus kér mindenkit, hogy akinek további sírokról van tudomása, szíveskedjék ezeket az adatokat a következő címen közölni:

Árvai András
Temetkezési Vállalat
Siklósi út 97.
7632 Pécs

Die politischen Veränderungen in den Ländern Mittel-, Südost- und Osteuropas, das erfolgreiche Streben nach Demokratie und Menschenrechten lassen Hoffnungen wachsen. Bei den vielen anstehenden Problemen, die grosse Anstrengungen und Geduld erfordern, muss die humanitäre Seite in den Vordergrund treten; vor allem die Hoffnung auf Versöhnung mit den Menschen, die durch den Krieg unendliches Leid erdulden mussten.

Bei der Fürsorge für die Ruhestätten für die Opfer von Krieg und Gewalt holen uns die Schatten der Vergangenheit oftmals wieder ein. Doch wo die Vergangenheit nicht verarbeitet wird, ist die Zukunft nicht gesichert. Die Versöhnung der Menschen muss die Achtung vor den Toten und die Mahnung der Gräber zum Frieden einschliessen.

Die Deutsche Kriegsgräberfürsorge hat nach beiden Weltkriegen, insbesondere aber nach 1945, durch ihre Arbeit in hohem Masse zur Versöhnung der Menschen in Europa beigetragen. Durch Verhandlungen wurde im Jahre 1964 eine Übereinkunft zur

Einzelgrabpflege im Auftrag der Angehörigen mit dem ungarischen Roten Kreuz und der damaligen ungarischen Wertverkehrsbank erreicht. Seit dieser Zeit gestalten sich die Fürsorge und Grabpflege für ehemalige deutsche Soldaten in der Republik Ungarn weitestgehend problemlos. Nunmehr steht ein Kriegsgräberabkommen zwischen Ungarn und Deutschland kurz vor dem Abschluss.

Die Zahl der deutschen gefallenen Soldaten während des Zweiten Weltkrieges wird auf dem heutigen Gebiet Ungarns auf rund 55.000 geschätzt. Hiervon sind 35.000 Gefallene namentlich erfasst, ihre Grabanlagen verteilen sich auf weit über 1.400 Orte.

Bereits 1988 wurde die Gestaltung der mit ungefähr 6.000 Gefallenen belegten Parzellen 140 auf dem neuen Gemeindefriedhof in Budapest (X. Bezirk) abgeschlossen. Neben dieser Neuanlage wurden in den vergangenen zwei Jahren weitere Friedhöfe instandgesetzt.

Mit den bisher von der Deutschen Kriegsgräberfürsorge betreuten deutschen Soldatengräbern des Zweiten Weltkrieges sind ca. 30% der deuts-

chen Gefallene des Zweiten Weltkrieges in Ungarn erfasst. Das vordringliche Ziel ist es, die heute noch vorhandenen Gräber zu erfassen und zu sichern.

Auf dem Zentralfriedhof von Fünfkirchen besteht derzeit eine von den Deutschen Kriegsgräberfürsorge hergerichtete Grabanlage von ca. 220 gefallenen deutschen Soldaten. Auf Grund früherer Aufrufe des Generalkonsulats der Bundesrepublik Deutschland in Fünfkirchen haben sich inzwischen weitere, insbesondere alte Menschen gemeldet, die von weiteren Gräbern gefallener deutscher Soldaten in der Südwestregion Kenntnis hatten. Die mögliche Zahl der dort im Moment ruhenden gefallenen Soldaten wird auf rund 150 geschätzt. Auch in Mohács und Umgebung sind weitere Soldatengräber gemeldet worden.

Das Generalkonsulat der Bundesrepublik Deutschland in Fünfkirchen bittet alle, die noch von weiteren Gräbern Kenntnis haben, diese Angaben freundlichst mitzuteilen an:

Árvai András
Temetkezési Vállalat
Siklósi út 97.
7632 Pécs

Koncert a Szentháromság szoborért Sümegei Eszter ária és dalestje

1993. március 19-én, este 7 órakor Mohácsra a Batra Irodaház Kupolatermében Zongorán közreműködik: Csipkay Éva, a zeneakadémia tanára

Műsor:
1. Kodály Zoltán: A csitári hegyek alatt...
Ne búsuljon senki menyecskeje
2. Ponchielli: Gioconda áriája a „La Gioconda” című opera III. felvonásából

3. Beethoven: Für Elise
4. Verdi: Aida áriája az „Aida” című opera I. felvonásából
– szünet –
5. Verdi: Amélia áriája az „Alarcosbál” című opera III. felvonásából
6. Rachmanyinov: Románca
Tavaszi Áradás
7. Chopin: a-moll kerin-gő

8. Puccini: Mimi áriája a „Bohémélet” című opera III. felvonásából
9. Puccini: Tosca imája a „Tosca” című opera II. felvonásából

A rendező: a Művelődési Központ és a Városvédő Egyesület az est bevételét a Szentháromság Szobor Alapítvány javára fizeti be.
Belépődíj 200 Ft

Nezopont

Mi lenne, ha...?

Túl jó fantázia kellene ahhoz, hogy elképzeljük, mi lenne, ha valamilyen varázstsűtőre megváltozna a körülöttünk lévő világ, amelyet művi úton állítanak elő? Például, ha már kor reggel nem hallanánk hullahegykről, az egész világot uráló erőszakról, arról, hogy kit, mikor és ki hogyan ócsárolt le, erőszakolt meg, rabolt ki, rágalmozott meg... Mi lenne, ha helyette mosolygó, bájos és helyes kiejtéssel beszélő bemon-dónok az előző nap eseményeiből kimazsolálnák a legszív-derítőbb eseményeket? Valahogy úgy, ahogy a manapság favorizált Amerikában ez természetes jelenség. A mindent pénzre átszámító kapitalisták már rég tudják, hogy nem kifizetődő, ha túlságosan felizagott emberek állnak a munkapadok mellé, ülnek az irodákban, vagy netán az operációs szikét tartják kezükben. A társadalom közérzete ugyanis béníthatja és lendítheti a hatékonyságot, s ezzel a tőkés társadalom leg-

számítóbó rétege már jó ideje számol. Mi lenne, ha illetékesek felismernék, hogy a mindennapi krimi helyett szórakoztató, nevetető, ízléses humorral megírt filmeket is vetíthetne a televízió? S kicsoda etrenek gondolat: mi lenne, ha szétűlt házasságokat és lélekgyilkoló emberi kapcsolatokat feldolgozó alkotások helyett képet kaphatnánk a szép és tisztességes házasságról, a gyermekeket felelősséggel nevelő szülőkről, boldog és meghitt emberi kapcsolatokról! Hisz filmet készíteni ebben a témában is lehetne, s még izgalmasabb is lenne az egy kaptafára gyártott hullatörténeteknél.

Mi lenne, ha tizenéves leányainkat nem arra ösztökölne a rádió ifjúságról szóló műsora, hogyan védekezzenek a gyermekáldás ellen, hanem ha megmagyaráznák nekik, milyen egymás iránti felelősséggel jár a nemi kapcsolat, s hogy az

ösztönök mellett fontos szerepe van a lelkiismeretnek is.

Mi lenne, ha a magát szegig bemocskolt ember nem azt feketítene, aki nem sározódott be, hanem helyette ő maga is kísértést érezne a jóra?

Mi lenne, ha az ostroma, erőszakos riporteri kérdések helyett végre emberi hangon megszólaló, helyes magyarsággal beszélő riporterek az élet valódi értékeiről faggatnák beszélgető társaikat?

Mi lenne, ha egyszer már nem a kiforgatás, a belemagyarázás, a mellébeszélés, a fehéret is feketére festés, egyszóval a mindennapok aljaskodása kapna hangot, és a negatívumok állandó emlegetése helyett végre a szépre, az értékesre, a követhetőre, a nemes emberi tartalmakra irányítódna a társadalmi figyelem.

Mi lenne, ha a rózsát tartó rókának soha többé nem hinnék el, hogy szereti a virágot?

Mi lenne, ha...

Lajdi Klára

A nemzeti érzés szép példája: katonai tiszteletadás az emlékparkban

A Keresztény Demokrata Néppárt rövid története. I.

Alig ismerik országszerte a Keresztény Demokrata Néppártot, pedig immár a történelmi pártok közé tartozik. Létrejöttének előzménye XI. Pius pápa „Quadragesimo Anno” kezdetű körlevelének 1931-ben történelmi kiadása. Ebben van szó arról, hogy a társadalmi egyenlőtlenségek ellenében osztályszerveződés helyett célszerűbb, ha a társadalomban hivatás-mozgalmak alakulnak.

Ennek hatására 1934-ben Szegeden kezdtek szervezni a Katolikus Agrárlegények Országos Testületét (Kalot), amelyben Kerkai Jenő jezsuita páter, Farkas György és Ugrin József főszerepet vállalt.

Ezzel párhuzamosan Budapesten indult az Egyházközségi Munkás Szakosztály (EM-SZO), és öt évvel később a Magyar Dolgozók Hivatásszervezete, amely az értelmiséget fogta össze.

E három mozgalom vezetői 1940-ben létrehozták a Katolikus Szociális Népmozgalmat, amelyet a Teiki-kormány és a püspöki kar is támogatott. Ezzel a Magyar Cél megvalósítást országos méretűvé fejlesztették.

A később alakult Magyar Front a háborúellenes pártokat és mozgalmakat tömörítette. A Katolikus Szociális Népmozgalom is részt vett ebben, képviselője gr. Pálffy József volt.

A Magyar Frontban résztvevő politikai pártok ragaszkodtak ahhoz, hogy a háború után csak pártok vehessenek részt a koalícióban, és ezért határidőt adtak a pártalapításra. E kényszer hatására Serédi Jusztinián hercegprímás is hozzájárult egy keresztény párt megalakításához.

A keresztény Demokrata Néppárt alakuló gyűlése 1944. okt. 13-án volt. Kerkai Jenő jezsuita, Varga Béla, Birkás Géza, gr. Pálffy József, Korvig Béla, Közi-Horváth József, Nagy Töhötöm jezsuita és dr. Varga László ügyvéd voltak az alapító tagok, de csatlakozott hozzájuk Keresztes Sándor, dr. Vida István, Ugrin József, Ijjas Antal, Csurgay István és Hortobágyi László is. A párt első elnökének gr. Pálffy Józsefet választották meg. Barankovics István, a későbbi főtitkár ekkor még nem volt a párt tagja, mert bujkálnia kellett. Az alakuló gyűlés elfogadta programként Kevig Béla professzor háromkötetes társadalompolitikai munkáját, amelyet 32 oldalon kivonatolva Utunk címen röpiratban foglaltak össze és nagy példányszámban terjesztették titokban, mert a nyilasok üldözték a KDNP-t. A nyomtatás költségeit Apor Vilmos győri, és Mindszenty József veszprémi püspök biztosította. Kerkai Péter és Nagy Töhötöm jezsuita 1944 decemberében az Ideiglenes Kormány megalakulása után a frontvonalon át Debrecenbe ment, hogy a KALOT és a KDNP működését engedélyeztesse, valamint azért, hogy a párt felvételét kérje a nem sokkal előbb megalakult Magyar Nemzeti Függetlenségi Frontba.

A működést engedélyezték, mivel a KDNP 1944 októberi tevékenységét Tildy Zoltán és Szakasits Árpád írásban, a Parasztpárt és a demokraták szóban elismerték. A

Függetlenségi Frontba azonban nem vették fel a pártot.

A KDNP szervezését 1945 elején Szegeden, Egerben és Debrecenben is intenzíven folytatták. Ekkor már bekapcsolódott ebbe Barankovics István újságíró is.

Kerkai Jenő radikális beállítottságú jezsuita páter volt. Mikor látta, hogy a koalíció a KDNP-t ismeri el, és megkérdőjelezi választási részvételét, a szintén radikálisabb Barankovics István támogatása mellett döntött. Így 1945 tavaszán Pálffy leváltották és Barankovics Főtitkári minőségben lett a párt vezetője. Pálffy mellett azonban többen megmaradtak, így a pártnak két vezetősége volt.

Az 1945. évi őszi választásokra minden pártnak, amely nem volt a koalíció tagja, az Országos Nemzeti Bizottmánytól engedélyt kellett kérni.

A Demokrata Néppárt (időközben a Keresztény szót kihagyták a megnevezésből) nevében két kérelem futott be. Az engedélyt a Barankovics-féle vezetés kapta meg 1945 szeptemberében. A választási kampány szervezéséhez akkor már nem volt elég idő, így a Kisgazdapárthoz fordultak Barankovicsék, akik hozzájárultak ahhoz, hogy az országos és a budapesti választási listájukon 2-2 helyet kapjanak.

Az 1945. évi budapesti választásokon a Kisgazdapárt főlényesen, 50,54%-es eredménnyel győzött. A novemberi nemzetgyűlési választásokon még nagyobb arányban, 57,03%-os abszolút többséggel lett első, így listájáról mindenki a nemzetgyűlésbe jutott.

(Folytatjuk)

Kuti Ferenc

Olvasói levelek

Élménybeszámoló Hiteles idegenvezetést!

Az Ausztráliai Magyar Kultúr szolgálattól kapott levélből értesültem arról, hogy az ausztráliai MHBK táncscsoportja Magyarországon járt. A csoportot Kiss János atya Melbournei plébános úr vezette. Látogatásuk célja elsősorban hazánk bemutatása az idegenben született magyar ajkú fiataloknak. Utazásuk alkalmával szinte egész Magyarországot bejárták. Egri látogatásuk alkalmával, szentmisén vettek részt a székesegyházban. Az egri kanonok úr mondta a szentbeszédet. Szentbeszédét így kezdte:

„Egy csoport Ausztráliában született magyar fiatal látogatott haza, húszezer kilométerrel. Tanulni jöttek, mondják. Díszmagyar ruhában, melyet itthon ötven éve nem látott. Most ausztráliai magyar fiatalnak kell itthon megmutatni, mi

a díszmagyar ruha. Az itthoniak – mondta – az amerikai tehénészlegények viseletét utánozzák...”

Ezek a fiatalok tanítják meg nekünk, mi a magyarság és mi a hazaszeretet. Az egész gyülekezet sírt...”

A szentbeszédhez nem kell kommentár, önmagáért beszél. De ahhoz sem kell kommentár, amit a csoport Mohácsról szóló élménybeszámolójából kivehetünk.

Idézem az élménybeszámolót:

„Délután ellátogattunk Mohácsra és megnéztük az emlékművet a csatatéren, ahol 1526-ban megszűnt a középkori magyar nagyhatalom. A kísértetünkre küldött „hivatalos” idegenvezető olyan elferdített történelmi képet adott Mohácsról, hogy félbe kellett szakítanom azzal, hogy mi nem taní-

tunk fiataljainknak szocialista történelmet. Ezután én válaszoltam a csoportnak mindazt, ami Mohács történet, meg közvetlen előtte és utána. Sok idegen is meghallgatott, elsősorban a hivatalos idegenvezető...”

Idáig az idézet. Őszintén sajnálom és szégyellem, hogy mindezt több tízezer kilométerrel, egy tőlünk igen távol eső kontinensről kell megtudnom. Most pedig tolmácsolom a város hivatalos idegenvezetőjének milyen megrovást kapott Ausztráliából:

„Feltehető, még kommunista érából maradt, marxista szocializmussal tömött fejével akarta magyarázni Mohács város történelmét.”

Akinek nem inge, ne vegye magára. Akinek pedig inge, öltözködése előtt jól gondolja meg, mit vesz magára.

Matkó Zoltán

Talány boszorkányügyben

Miként hírül adta a Mohácsi Hírlap február 6-i száma, hogy a mohácsi Széchenyi István Általános Iskola ad helyt folyó hó 20-án az összejövő „modern” boszorkányoknak, akik között megtaláljuk a természetgyógyászt, a rontás-elvívót, az álomfejtőt és mindezeket a csodás jövőbe látó kártyavetőt, tenyérjóst, a kávézaccból jövődőlő varázslót és az isten tudja miféle Zauberkünstlereket. „Modernségük” abból adódik – mint a tudósításból kitűnik – hogy ezek a boszorkák már nem seprűvel érkeznek.

Ez ügyben nem lévén járatos, elhiszem a meghatározás pontosságát: ha nem felelnék meg a mai kor előírásainak, – nyilván – seprűik ott parkolnának az iskola előtti téren.

Az újságba mélyedve annál nagyobb talányt jelentett számomra az, hogy a volt, legnagyobb ellenzéki párt mohácsi képviselője – aki az említett sajtóban pártja 15 pontját tette közzsemlére – vajon miért

nem jelentkezett a fent említett boszorka-dzsemborira? A mondanivalója elejére írott prefáció, minden kétséget kizáróan feljogosítja a „vates” (jós) megítéző címére és ebből eredően – véleményem szerint – ott lenne a helye e vajások szakemberek összejövetelén. Hát hogy lenne e nagy FIKCIONISTA jövődőlő és a javából, azt állítván, hogy „... MDF kormányának a szó szoros értelmében meg vannak számlálva a napjai. Egy és egy negyed év múlva ennek a parlamentnek a mandátuma lejár, az Antall-Kormány távozik, s a következő kormány végre hozzállhat ahhoz, hogy kivesse az országot jelenlegi súlyos helyzetéből...” Eddig az idézet a jövő szép, rózsaszínű álomképeiről.

Töprengéseimben idáig jutva aztán egyszerre megvilágosodott előttem, hogy a NAGY JÖVENDŐMONDÓ a seprűs boszorka-fajtához tartozik, aki a seprűjével mindig a más háza előtt seper. A találko-

zót viszont csak a „modernnek” részére tartja a Hexenbund. Az augurok (madárjósok) és a haruspexek (béljósok) nyilván nem is kapnak meghívót, mert ez ódivatú jövődőlők hitelességét nagyon rontja politikai prognózisai megbízhatatlansága. Jól emlékeznek az 1990 tavaszán plakátról lemosolygó pesti belvárosi fiúk fogpasza reklámjára, akik már akkor is azt jósolták a három (...) madár cégére alatt, hogy „Tudjuk, Merjük, Tesszük”. Azóta ez a mosoly igen kényeseredetté vált. Megértjük: beváltatlan maradt jövődőlés. Mert e három madár vonulási irányából (agur), sőt madárbelek tartalmából (haruspex) messzemelő következtetéseket levonni ma már több, mint neveltség: kétségbeesés!

Minden bizonnyal ezért nincs bizalmuk a modern boszorkáknak a maradiakkal szemben.

– inenc –

Hol vannak a városatyák?

Február 24-én volt egy jó-tékonyasági rendezvény a városban... Lehetett tudni róla. (Képszerűség, Új Mindenés, plakátok.) Voltak is vagy 2-300-an. Olyanok, akiknek nem biztos, hogy jótékonykodásra van pénze. De hagyjuk most a pénzt... – ahova azt szánták, nem fogják megszámlálni... Viszont, ha magát a kezdeményezést nézzük, el is lehet gondolkodni azon, hogy vajon – ha az egész város nem is vehetett volna részt (helyhiány miatt) –, valaki a Testületből tiszteletét

tette volna. (Vagy egy ilyen eseményen nem kell képviselni a várost?) Mint ahogy a decemberi Mikulás bál sem érdekelte a város vezetőit. (Pedig iskolánként 20-20 gyereknek ingyen szórakozást és ajándékot adott a város, – fiatalok által – közkedvelt szórakozóhelye.) Nem. Mégsem baj, hogy a városatyákat nem érdeklik az ilyen dolgok. De akkor ne várják, hogy a polgárok (és akár hiszik, akár nem a huszonevesek közéjük tartoznak) kedvező képet alkossanak róluk.

Tudom azt is, hogy látszólag egy semmiség ez a jótékonyasági est, és sokan azt mondják, hogy mit kell belőle ekkora ügyet csinálni, de – szerintem – a jelentéktelenségű dolgok (gesztusok) – melyek példaértékűek lennének, ha megtennék azokat – nos, ezek az igazán fontos dolgok, ha a fiataloknak példát szeretnénk mutatni... (de, ha nem, akkor tényleg nem fontosak).

A résztvevők véleménye alapján lejegyezte:

–VR–

A fák védelmében

Mohács 900 éve ellenére eléggé jellegtelen város, történelme van, de maga a város nem történelmi; ami kiemeli a mezővárosok sorából, ami szépségét adja, az a város víz melletti fekvése és telepített növényzete: a fás, virágos utcák, gondozott parkok. Hány-szor bosszantott már fel benünket, és mennyibe került a városnak az, hogy a frissen ültetett facsemétét megmondolatlan vandálok kettétörték, a bokrokat kirángatták, letapos-ták, ellopták.

Az idősebb fákat sajnos a természet pusztítja, a város minden részén károsít a fák a fagyöngy. Egy-egy fán akár 10-15 élszőkű bokr is nőhet, gyökerét a faágba kifejlesztve, ami a fa néhány éven belüli biztos pusztulásához vezet. Az utóbbi időben elterjedése láncreakció-szerűen felgyorsult; a jelentős fertőzés még több szaporítóanyagot produkál. Pusztultak el már fák szórányszere- rűen eddig is, de tömegessé a fapusztulás a következő években válik. Most, a vegetációs idő előtt kell ezeket az 50-100

cm átmérőjű örökzöld bokrokat eltávolítani a fákról az ágak levágásával, mert a fertőzés a lombzat kifejlődése előtt jól látható és a fa is jól elviseli a tél végén a csonkolást. Áldozatul esik ugyan néhány ág is, de ezt a fa néhány éven belül kiheveri: tudjuk, a fák „ifjítása” is így történik.

Megfelelő odafigyeléssel, szervezéssel és némi anyagi ráfordítással városképünk is értékes fasoraink, parkjaink még megmenthetők.

Hantos Gyula
Mohács, Park u. 7.

VÁLLALKOZÓK - VÁLLALKOZÁSOK

Kitartás és rátermettség

Kapocsi Imréné

A TV-n, rádión és egyéb tömegkommunikációs eszközön való bemutatkozás után – úgy gondolom – itt az ideje, hogy szűkebb patriája is megismerkedjen vele. Kapocsi Imrénéről van szó illetve az általa létesített, üzemeltetett sertéstelepről.

– *Hogyan kezdődött az egész?*

– 1990. júniusában fogant az ötlet; abból a megfontolásból, hogy valamiképpen kilátástalannak láttam a nagyüzemi gazdaságot. Mezőgazdász a végzettségem, a szakmában dolgozom immár 27. éve, ez energiát és gyakorlatot adott arra, hogy elkezdhessek valami mást. A háttér: 500 aranykorona értékű földterület, amit visszakerentem. Akkor én voltam a feketebárány. A baráti és ismeretségi köröm ezen lépést követően megosztott: drukkolókra és ellendrukolóokra. Megkaptam a földet, és igen gyorsan felépítettem a tanyát. Az indulástól az első koca fialásáig mindössze 5 hónap telt el.

– *Mindehhez, gondolom, pénzre is szükség volt. Milyen hitellehetőségek álltak állnak a rendelkezésére?*

– Annak idején 25%-os kamatú bankhitelre számíthatam. Akkor ez – a világbanki hitelkonstrukcióban – egy elfogadható beruházási alapnak tűnt. Csak hogy időközben a

mezőgazdasági árak sokszorosára emelkedtek, a kamat viszont azóta is ennyi. Ez nálam azt jelentette, hogy a 12 millió Ft-os beruházásom éves kamata 2,5 millió Ft. Talán úgy még érthetőbb, ha veszünk 60 kocát, ami tud fialni 1.200 malacot, ez 2,2 millió Ft árbevétel jelent; ebből kb. 1,5 millió Ft használdik el, maradt tehát 800.000 Ft. Elvileg ebből kéne fizetnem a 2,5 millió Ft-os kamatot. És akkor még csak a kamatot fizettem ki, és nem a tőkét.

Azt hiszem, ez nagy csapdája lesz mindenkinek, aki majd ezzel kíván foglalkozni. Jelenleg rövidtávú üzleteket érdekes nyélbe ütni, tehát ahol ma befektetek, azt holnap ki is veszem. De a mezőgazdaságban minimum 8-9 hónapos kifizetési idővel kell számolni.

– *Eladási gondokkal nem kellett számolnia?*

– Nem, soha. Mostanság már azt kell kiírom, hogy „eladó malac nincs”. Most, pl. már áprilisra tudok ígérni malacot a vevőknek. És ami nagyon jól esik, hogy az ország másik végeiből is jönnek hozzám vásárolni. Betegségmentes, európai piacra is megfelelő sertésállománnyal rendelkezem ma már.

– *Akkor végülis nem bánta meg, amit elkezdett, igaz?*

– Nem bántam meg; egyszerűen csak túl korán kezdtem

el, az elsők között voltam. Így sok olyan visszasságot láttam és látok még mindig, ami a leendő földvásárlóknál is adott lesz. Hazánkban a legnagyobb gondot abban látom, hogy – az árak állandó és kiszámíthatatlan változása miatt – egyszerűen lehetetlen előre kalkulálni.

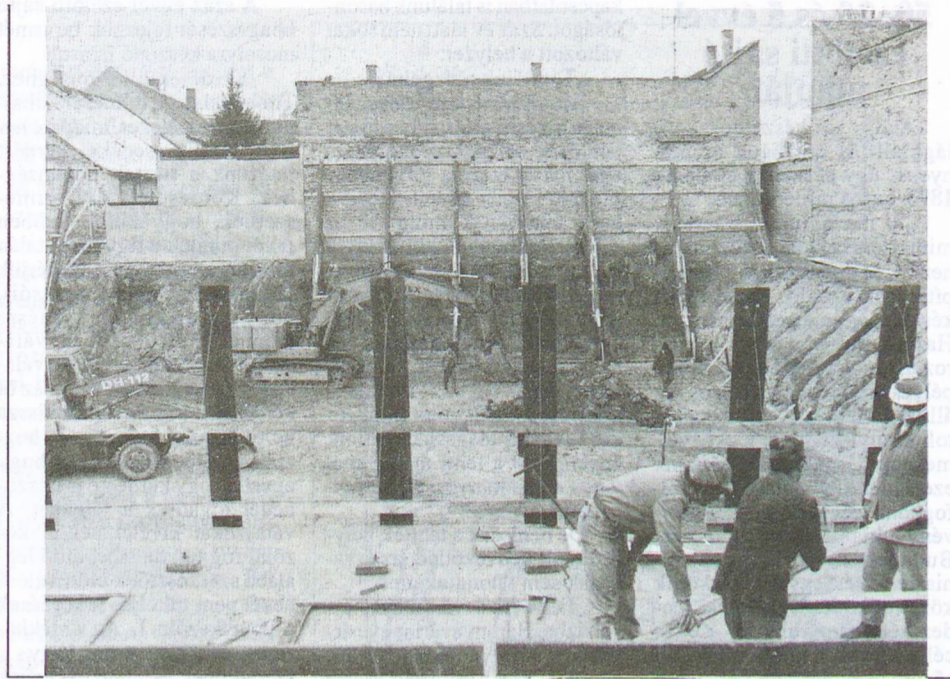
– *Szó volt a dr. Marek József Mezőgazdasági Szakközépiskolával való együttműködésről. Ez milyen stádiumban áll, ha áll egyáltalán?*

– Úgy gondolom, mindkét félnek nyújtana valamilyen segítséget az együttműködés. Az iskolának van egy hatalmas gépparkja, ezzel egy csomó lehetőség, ami nekem nincs. Nekik viszont azt kell belátni, hogy miután megszűnt a TSZ és apróbb Kft-k jöttek létre, ezeknek sem érdeke, sem ideje iskolákat foglalkoztatni. A sertéstelep viszont lehetne a tanágazásuk. Az igazgatóváltás időbeni csúszást jelentett; az ügy jelenleg folyamatban van. A napokban megyünk fel Pestre a polgármester úrral a Földművelési Minisztériumba egy nehezen egyeztethető tárgyalásra. Az eredményről majd a legközelebbi számban beszámolok.

– *Kíváncsian várjuk a fejleményeket. Köszönöm a beszélgetést.*

– Én köszönöm.

Antoni Andrea

A leendő földalatti garázs.

Fotó: Schindl

A másik fél véleménye Átrium ügyben

Lapunk előző számában Hegedűs úr az egyik üzletválsárlót, aki visszavonta vásárlási szándékát – néhány kijelentésével és megfogalmazásával – kedvezőtlen színben tünteti fel. Az érintett vállalkozó ezt sértőnek találja, ezért most helyt adunk az ő véleményének is.

Visszautasítom Hegedűs úr rágalmozását. A BAUMEISTER Kft a kaució befizetésekor 65 ezer Ft/m² árat vállalt ÁFA-val együtt. Az előszerződés aláírásakor már 65 ezer Ft + ÁFA szerepelt, ezért az összegért „repis” épületet ígért. Ezt is aláírtuk. A végleges szerződésben az összeg ezen felül már plusz 34.000 Ft telekár és

plusz 114.400 Ft a közös helyiségekért. A Kft eltért az előszerződésben szereplő összegtől, tehát a szerződés érvénytelen. Ráadásul a telek jelzalog alatt van, amit az előszerződés szintén nem tartalmaz. Azok, akik a többletköltségeket nem tudják vállalni, jogosan kéri vissza a kauciót.

Valóban figyelmeztettem Hegedűs urat, hogy bírósághoz fordulok, ha nem kapom vissza a pénzem. És a helyi újság nyilvánosságának lehetőségét is kilátásba helyeztem. Szeretném, ha az érintettek okulnának belőle.

Vajon még milyen költségeket kíván az építetőkre hárdítani? Mit teljesített eddigi ígé-

reteiből? Rendelkezésre áll-e az építkezés befejezéséhez szükséges összeg? Ki ellenőrzi? Egy minimális tőkével rendelkező Kft vállalhat-e ilyen volumenű építkezést? Az ország hány településén tették már kockára azt a minimális tőkét? Mit látunk, ha megtekintjük az építkezést? Gödröt, már több hónapja. Félő, hogy a gödör meg is marad.

Végül döntsék el az olvasók, hogy ki a tisztességes! A BAUMEISTER Kft vagy a kauciót jogosan visszakövetelő vállalkozók. Jogi kérdésekben pedig a Bíróság dönt.

Egy vállalkozó, aki viszakéri a pénzt (név és cím a szerkesztőségben)

A német beruházók véleménye

A Magyarországon tevékenykedő német beruházók véleménye az, hogy elvárásaik többnyire teljesülnek. A piacon újonként megjelenőknek azonban a lehetőségek reális felmérést és a magyar piac sajátosságainak figyelembevételét ajánlják. Ez derül ki a német gazdaság magyarországi képviselőjének egy felméréséből, melyben arra kerestél választ, mi motiválja a német vállalkozókat magyarországi befektetésre és mik az elvárásaik.

A magyarországi tevékenység legfőbb indítéka a piac közelségéből adódó értékesítési biztonság (29,3%), ezt követi az a stratégiai megfontolás, miszerint a szomszédos országokba egyszerűbb szállítani (12,8%), majd pedig a kedvezőbb termelési költségek (12,8%). A helyzetet tovább elemezve megállapítható, hogy a szolgáltatással és kereskedelemmel foglalkozó vállalatok inkább piac-, míg a termelővállalatok inkább költségorientáltak.

Ezek a célok – bár többnyire inkább közép távon – elérhetőek, amennyiben az együttműködés alapja egy egyértelmű vegyesvállalati szerződés, hiszen a piac kialakulása van, a magyar munkavállalók jó minőségű képviselnek és igen motiváltak. Üzleti kapcsolatok kialakulásában komoly szerepet játszik a személyes ismeretség.

Akad azonban egy sor gond is. Németországban az indulással kapcsolatban a nyelvet (28,4%), a Magyarországról szóló ismeretanyag megszerzését (23,9%), a német szakemberek biztosítását (18%) és a finanszírozást (16,4%) említik problémaként. Magyarországon a legnagyobb gátló tényező a bürokrácia pl: a vámnál és a bankoknál (26,8%), az új előírások és törvények miatti jogi bizonytalanság (18,9%), valamint a magyar vezetők és dolgozók gyakorlatlansága a nyugati normák alkalmazása terén.

Ennek ellenére a nyereség és a tervezett beruházások szintje a legtöbb ágazatban igen pozitív képet mutat. A megkérdezettek 58%-a 1992. márciusa és szeptembere között ismét elérte, illetve növelni is tudta nyereségességét. Több mint 73%-ot képviselnek azok, akik a következő fél évre ugyanolyan beruházást irányoznak elő, mint egy évvel korábban.

A menedzser véleménye szerint a sikeresség legfőbb kritériuma a teljesítményorientált gondolkodás meghonosítása a dolgozók körében. Bár gyakran elhangzik, milyen jó a magyarok műszaki felkészültsége, azonban gazdasági, kereskedelmi téren hiányosak az alapismereteik. A második legfontosabb kritérium a vállalat-

nál lejártszódó folyamatok költségorientált controllingja. További fontos tényezőként említik meg a szigorú szervezeti felépítést, az egyértelmű döntési- és felelősségi hatásköröket, valamint a tőkeerősséget, mivel Magyarországon a hitel-szerzési lehetőségek bonyolultak és drágák.

A magyar kormányának és közigazgatásának mindent meg kell tennie azért, hogy Magyarország megtartsa Kelet-Európában betöltött vezető szerepét a banki-, vámi- és a jogi intézményi infrastruktúra gyors kialakítása terén.

Ezen felmérés eredménye igazolja a képviselői iroda azon felfogását, hogy a német gazdaságot tájékoztassa a magyar gazdaság aktuális irányvonalairól és az új jogszabályokról, partnereket közvetítsen mindkét országból és tapasztalatokat továbbítsa. A jövőben nagyobb hangsúlyt kapnak majd a külgazdasági gyakorlattal foglalkozó szemináriumok és úgy tűnik, feltétlenül szükséges lenne munkaerő kereséssel is foglalkozni.

A Németországi Szövetségi Köztársaság Pécsi Főkonzulátusának sajtóközleménye.

Isten malmal lassan őrölnek...

Amilyen nagy hatást váltott ki a képviselőtestület azon döntése, hogy felszabadítja a nem lakás céljára szolgáló önkormányzati tulajdonú ingatlanok elidegenítési moratóriumát, olyan lassan haladnak a dolgok. Azt is lehetne mondani, hogy az ügy teljesen leállt. A Szabadság utca 18-as számú házra jelentkezett vevő visszalépett. A magánygyógyász által bérelt üzlethelyiség megvásárlásának lehetőségét törvényességi indokkal felfüggesztették. Tudomásunk szerint a Dózsa György utca 28. szám alatti bérlemény megvásárlásának ügye is fennakadt. Úgy tűnik, indokolatlan volt azoknak az aggodalma, akik azt hitték, hogy elszabadul az üzlethelyiségek ingatlan piaca.

Keresek:
– 1926-os mohácsi ezüst-
érmét
– 1937-es mohácsi bronz-
érmét

–1945-ös 10 és 50 pengős
mohácsi papírpénzt
– mohácsi plaketteket
– korábbi mohácsi ké-
pestlapokat

– régi fényképeket a Fló-
rián szoborról
megvásárlás céljából.
Móróc Sándor gyűjtő,
Felszabadulás lkt. 18/b.

A Dózsa György utca 2. számú ház helyén kétszintes üzletház épül a MÖSZ Kft beruházásában. A földszinten reprezentatív cukrászda kap helyet, míg a tetőtérben öt db. (átlagosan két szoba összkomfortos) lakás kialakítására kerül sor. A városképet szebbé tevő új üzletház befejezésének, átadásának határideje 1994. szeptember. A kivitelezést is az Önkormányzati szolgáltató Kft végzi. Információink szerint lenne a városban magánvállalkozó, aki megvásárolná a telket és hasonló színvonalú épület felépítését is vállalná.

Fotó: S. hindl

Vállalkozás – telefonmarketing

Városunk lakosa, Fekete Jenőné nemrég egy újfajta magánvállalkozásba kezdett. Otthonában felkerestem, hogy tájékoztassa olvasóinkat vállalkozásáról.

– A telefonmarketing, neve szerint telefonon keresztül lebonyolítható tevékenység pl.: reklám, piackutatás, amely igazán akkor értékes, ha rövid időn belül több 100 ezer embert telefonon megszólíthat; szemben a TV, az újság egyoldalúságával, itt személyes kontaktus alakul ki. A munkát az EMDSZ biztosítja.

– *Mit jelent ez a rövidítés?*

– Az Első Magyar Direktmarketing Szövetséget jelenti. A fejlett országokban már régóta működnek ilyen szervezetek. Az Egyesült Államokban több millió üzletember köszönheti vállalkozási sikereit annak, hogy valamelyik szövetség tagjaként részt vehetett nagyszabású szolgáltatás-közvetítő értékesítési és direktreklám kampányokban, a direkt-

marketing szó jelentése – közvetlen kapcsolat létrehozása pl.: vevő és gyártó között.

– *Mi a fő célkitűzése ennek a szövetségnek?*

– Alapvetően az ügynöki tevékenység anyagi és társadalmi felértékelése, menedzselése. Az ügynökök, az üzletvezetők, az eladás és az ügyfélszolgálat reprezentánsainak egyesülése. Az EMDSZ hálózatának fokozatos kiépítése hamarosan az egész országban jelen lesz.

– *Hogyan lehet valaki telefonmarketinges?*

– Saját telefonnal és egy vállalkozási igazolvánnyal kell rendelkeznie. Ezenkívül az Első Magyar Direktmarketing Szövetség tanfolyamán kell részt venni távoktatásos programcsomag – 2 db tankönyv megvásárlásával és az ismeretek elsajátítása után egy bizonyos vizsga letétele a foglalkoztatás feltétele. Bárki otthonában levelezés útján megoldhatja az elméleti és gyakorlati

feladatokat. A tagság területi elven szerveződik, Baranya megyében kb. 700 főt terveznek. A világiállításra teljes felkészültségben várjuk a rendeléseket. A telefonmarketing persze nem merül ki a felek telefonon keresztül való megkeresésével, komoly, széleskörű elméleti és gyakorlati tapasztalatokon alapuló tudomány, amely az ügyfelek megszerzéséért folyó kemény versengésben az összes direkt-média közül a leghatékonyabb. Néhány lehetséges lista a marketinges részére: tanácsadás, telefonreklám, piackutatás, Holiday-szervíz.

Akit bővebb felvilágosítás érdekel, felkeresheti Fekete Jenőné 15 órától naponta akár telefonon is, vagy Mohács, Liszt F.u.4/c.

– *További sikereket kívánok!*

SZÉ

Múltidéző

Mozaikok Mohácsról 100, 50, 25 és 5 évvel ezelőtti sajtó alapján

Ahogy mi készülünk a világiállítás országos eseményeire, úgy készültek elődeink 1893-ban a milléniumra:

„A millénium; a kereskedelmi miniszter Szózata a közönséghez. A Magyar Állam megalapításának ezredik évfordulóját készül megünnepelni a nemzet. Hazánk törvényhozása elhatározta, hogy az ezredéves ünnepélyek keretében országos kiállítás tartassék. Ő cs. és apostoli királyi Felsége, legkegyelmesebb Urunk és Királyunk ezen kiállítás védnökségét elfogadni kegyeskedett. A törvény e kiállításának 1896-ban, Budapesten, az illetékes miniszterek és egyéb szakkörök közreműködésével leendő rendezését reám ruházta. Kettős célja lesz ezen kiállításnak. Elsősorban emlékeztetni a nemzetet az ezredéves múlt nagy eseményeire, és alkotásaira és megmutatni a külföldnek is, hogy a magyar nemzet hasznos tagja volt az európai népcsaládnak a haladás együttes munkájában. Második feladata a kiállításnak az lesz, hogy megismerjük a magyar államot alkotó összes erőket, megismertessük önmagunkkal és az idegekkel a szellemi, anyagi erkölcsi téren való munkálkodás összes vívmányait. Felhívom az ország minden polgárát, hogy ezen feladatban a kormányt hazafiúi lelkesedéssel támogassa és hozzájáruljon a nagy nemzeti mű sikeréhez...”

Lukács Béla sk. kereskedelmiügyi m. kir. miniszter
A pedagógusok fizetésével kapcsolatban is találunk hasonlóságot. Száz év alatt nem sokat változott a helyzet:

„Tanítóink mozgalma
Bizonyára ismeretes lapunk olvasói előtt is a magyar tanítómozgalma, mely oda akar hatni, hogy a törvényhozás 600 Ft-ban állapítsa meg a hazai tanítóknak minimális fizetését, tekintet nélkül az iskolák jellegére. Figyelembe véve, hogy a kultúr államok közül nálunk bírnak a tanítók a legcsekélyebb minimummal, noha a magyar tanítói kar sem vádolható kötelességmulasztással, mert mindenkor hivatásba magaslatán állott: éppen ezért a fenti mozgalmat jogos és méltánosnak kell elismerni...”

De nemcsak a tanítók helyzete volt kedvezőtlen, az árvaházak sem tántogtak üresen:

„Felvétel a vármegyei árvaházba. Baranyavármegye árvaháza a folyó évben nyílik meg. Miértis az alispán – arra való tekintettel, hogy a növények felvételénél minden járás tekintetbe veendő – felhívta a járási főszolgabírákat, hogy járásaik területén lévő árvákat a felvételre való jelentkezésre figyelmeztessék és az e tárgyban hozzájuk érkező kérvényeket május hó 1-ig terjesszék fel hozzá. A felvételi kérvényt a következő iratokkal kell felszerelni: 1. főszolgabíróilag hitelesített községi honossági bizonyítvánnyal a baranyavármegyei illetőséget, 2. hiteles bizonyítvánnyal a szülők elhalálását és az árva életkorát, 3. szegénységi bizonyítvánnyal a vagyontalanságot és 4. vármegyei orvosi bizonyítvánnyal az árva egészségi állapotát kell igazolni.”

A száz évvel ezelőtti sajtó böngészését fejezzük be ismét mosolyra készítő írással!

„Kérdések a közönséghez.
Több oldalról felmerült óhajnak teszünk éleget, midőn e helyen néhány esedékes kérdést intézünk a tisztelt közönséghez. Kérdéseink oly természetűek, hogy különösből felhívni rájuk a figyelmet talán fölösleges is, mégis felkérjük lapunk barátait és olvasóit, hogy az alábbi öt kérdésre mennél tömegesebben válaszoljanak szíveskedjenek. A válaszok kiterjedhetnek mind az öt kérdésre, de hogy senkit vissza ne riasszunk, tudomására hozzuk az érdeklődőknek, hogy egyetlen egy kérdésre is köszönettel fogadjuk a feleletet. A válaszokat kivétel nélkül közölni fogjuk, ha a beküldő legálább szerkesztőnk előtt valódi nevét nem titkolja. A kérdések a következők: I. Az érdeklődésnek híve-e ön, vagy a szerelmének és miért? (Férfiak is felelhetnek) II. Mit becsül ön, kedves nagyság többre: egy bált-e, vagy egy uzsonna-összejevetelét, és miért? III. Ki tart a férfi szebbnek: a magas termetű nő-e vagy a nem magas, és miért? IV. A barna (nő és férfi) szebb-e és miért? V. Mit érzett ön bájos nagyság, mikor nagylány lett?”

Az 1943-as Hírlapból megtudhatjuk, hogyan folyt a leventék képzése:

„Levente ifjúvezető között. Csütörtökön, március 18-án zárult az a jól sikerült levente ifjúvezető képző tanfolyam, amely Mohácson a Leventeházban Baranya és Somogy

vármegyék 11 járásának 264 leventéjét egyesítette, hogy a március hó 1-én kezdődő komoly katonai fegyvellemmel vezetett ifjúvezető képző tanfolyam végén, mint ifjúvezetők odahaza közönségükben, falujukban megállhassák helyüket levente bajtársaik előtt... A leventék a csaknem három hetes tanfolyam alatt pompás ellátásban részesültek. Reggelire fekete-kávé, tízórára szalámi, sajt, kolbász, stb., ebédre pl. húsleves, babfőzelék pároltmarhahússal, vagy marhagulyás burgonyával és túrós tészta stb., vacsorára bableves szalonnával, vagy paprikásburgonya, babgulyás stb. étlap szerinti változatos bőséges ellátásban részesültek a fiúk. A Leventeház pompásan kiállította a próbát, mert minden zökkenő nélkül sikerült elhelyezni a fiúkat, s csak most látszott meg óriási jelentősége a fürdő és tus berendezésnek, amikor minden reggel 264 fiú tökéletes frissességben hagyhatta el a zuhanyzókat, fürdőket. A napirend szigorú katonai pontosságot követelő volt minden egyes leventétől. Ébresztő fél 7 órakor, fél kilenc órakor ima, zászlófelvonás, majd 1 óráig foglalkozás, aztán ebéd, majd ebéd szünet. 3 órától ismét foglalkozás háromnegyed 7-ig. Aztán vacsora, pihenő, jegyzetkészítés, táborni, ima, takarodó. A foglalkozás magában foglalta újszólván az egész levente próbák elméleti és gyakorlati részét...”

A mozi műsorpolitikájáról szóló cikket akár a mai lap is közölhetné aktualitásként: „Néhány észrevétel a mozi műsorpolitikájához. A Mohácsi Hírlap új évi, majd arra utalás-

sal későbbi számában néhány szó esett a mohácsi mozi-problémáról, amely azonban inkább magának a mozi épületére és jögről vonatkozóan tartalmazott figyelemreméltó észrevételeket. Most, hogy a mohácsi mozi új kezekbe megy át, szükségesnek tartjuk, hogy néhány ki zárólag a józan kritika síkján, minden személyi éltől mentes szót szóljunk mozik elmúlt évi műsorpolitikájához... Kétségtelen, hogy a háborús idő nem kedvez sok szempontból a filmgyártásnak, de így is létrejöttek szép számmal értékes filmek, erkölcsi és tartalmi szempontból a magyar filmekbe(n) is elismerésre méltó fejlődés állapítható meg, de ezek mellett még mindig sok a sekélyes darab, ezt a figyelmes moziárajó különösen Mohácson állapíthatja meg. Itt a világ minden táján gyártott gyenge filmek bőségét szemlélheti a mozi látogató. Az a sok vígjáték még több ugra-bugrával, gangsterrel, válóperrel, habos süteménnyel, primadonnai nadragócskával, a jobb érzésű közönségben már régóta undort ébreszt... A mozi nem vitásan nemcsak üzlet, hanem annak erkölcsi felelőssége is van. Nem akarunk most arra kitérni, hogy a rossz sekélyes filmek milyen romboló hatása van a mozi nézőterének csaknem felét kitevő fiatalokra nézve, hogy a fentebb körülírt gyenge filmek mennyire lezüllesztik az átlagműveltségű néző irodalmi és művészi ízlését...”

A mezőgazdaság sorsa örök téma az újságokban. Ahogy ma is felé fordul a figyelem, úgy 1968-ban is újra s újra terítékre került:

„Érdekes volt szövetséget alakítani: Negyvenkét tsz akarat. A tag tsz-ek elégedettek a mohácsi tsz- szövetség munkájával. Tavaly októberi megalakulása óta első küldött gyűlést tartotta kedden délelőtti Mohácson a Duna és Karasica menti tsz-ek Területi Szövetsége. A tegnapi ülésen, ahol Fischer Ferenc számolt be a szövetség munkájáról és bocsátotta vitára a szövetség 1968. évi költségvetését és munkaprogramját, a 42 tag tsz-ből 39 képviseltette magát...”

Úgy tűnik, a lakásproblema sem fog a közeljövőben megoldódni, pedig ez már öt évvel ezelőtt sem volt újdonság: Kedvező hírek a lakásgazdálkodásról: Tanácsi támogatás az otthonteremtőknek.

„...A lakásigénylők száma jelenleg 347, de a lakással nem rendelkező családok száma ebből 291. Vagyis 22 tanácsi bérlakásban él, 34 OTP- öröklakás tulajdonosa minőségi cserére tart igényt...”

A „gyűjtögető” emberek nem a rendszerváltás szülöttei. Nézzük, mihez vezet, ha egy „zenekedvelőnek” a kezűgyessége is jó:

„Eltűnt egy harsona március 2-án, szerdán 20.15 órakor, a mohácsi Zeneiskola elől. Valaki elvitt egy rézfúvós hangszert (harsonát). Kérjük a becsületes megtalálót, a hangszert adja le az iskolába.

Összeállította: Sándor Valéria könyvtáros

A doni áttörés 50. évfordulóján

FOGSÁGBAN

ZUBÁN PÉTER VISSZAEMLEKÉZÉSE

Korotojak, Korotojak
Ennek a városnak a neve kitörölhetetlen a magyar katonák emlékezetéből. Akárcsak Mohács a világtörténelemből. Én már csak a tömegsírakat látam domborodni, de szavahihető bajtársaimtól (akik még 1942 tavaszán jöttek a frontra) tudtam, hogy ez a város 19-szer cserélt gazdát. Hol az oroszok, hol németek, hol a magyarok birtokolták. Itt már a vége felé alig lehetett helyet találni a halottak számára, annyi volt a sír. A városban egy ép ház nem volt. A 30-40 cm-es vastagságú fák a sok lövéstől úgy néztek ki, mintha lenyírták volna.

A menetelés
1942-43 tele. Olyan hideg volt (mínusz 20-30 fok), hogy a vastagon befagyott Don jegén bátran át lehetett menni. Kitarótan esett a hó, vastagsága általában 30-50 cm volt, de nem volt ritka hófúvásoknál a méteres vagy nagyobb sem. Előttünk már rengeteg fogolytársam ment a bizonytalanság felé. A sok megfagyott halott úgy hevert az út szélén, mint aratáskor a búzakéve. Tehetetlenül néztük a csonttárgyott embereket. A fagyhalál könnyű halál, magam is éreztem egy párszor, hogy nem sok volt vissza az életemből. Ha a hidegtől meggémbereedett, halál-fáradt ember leült, percek alatt jött az örök álmom. Én is megfagytam volna, ha nem lett volna bajtárs, aki hódöröszöléssel, masszírozással magamhoz nem térített volna. Akármerre néztünk, vergődő embereket láttunk. Segíts, bajtárs!- hallatszott a hőmézőn. Ritkultak az előttünk vánszorgó honvéd társaim sorai. Már jó messzire eltávolodtunk a Dontól. Mindig új és újabb sorstársakkal találkoztunk. És munkaszolgálatosokkal is. Há a mi öltözékünk sem volt ehhez a tájhoz szabva, de az övéké nagyon siralmas volt. Néha, menet közben egy-egy ruhadarabot lekapkodtak a halottakról, sok idejük nem volt, mert lemaradni egyenlő volt a halállal. Kisebb-nagyobb

falukon mentünk át. Megállni csak alkonyatkor szabadott. Általában a kolhoz primitív istállójába tereltek bennünket. Se ajtó, se ablak rajta, de elég terjedelmes volt. Megtöltöttük színiültig, akárcsak mikor a csordát beterelelik. Az örök és egy páran, akik befértek a faluban kaptak helyet. Meg kell emlékezni az orosz nép jószívűségéről. Nagy szegénységben éltek, de amikük volt, megosztották velünk. Volt, hogy az út szélén álltak és amikor arra mentünk, sült, vagy főtt krumplit dobáltak a tömegbe. Persze olyan is volt, hogy ráismertek arra, aki kegyetlenkedett a lakossággal és bizony irlgalmatlanul elbántak vele.

Davidovka
Vége elérkeztünk egy igazi gyűjtőtáborba. Elosztóhely volt, a neve: Davidovka. A lakosokat kitelepítették. Egyszerű, igazi orosz jellegű falu volt. Villany nélkül, egy kút a falu közepén. Azt is orosz katona őrizte, mert a vizet még a lakosoknak is csak forralva szabadott inni. Ebben a faluban előttünk már több csoport volt. Szerintem több ilyen gyűjtőhely is lehetett. A közelben vasútállomás voltésamikorösszejejt egy vonatszerelvényre való fogoly, akkor indították a transzportot. De addig itt túl kellett élni. Isten segíts! Mert itt már az emberi én felmondta a szolgálatot. Egy falusi szobába 40-50-en voltunk, akik még élönék számítottunk. Volt egy belépő helyiség, ebből nyílt két szoba. Jobbra voltunk mi, balra pedig azok, akik már nem tudtak önállóan mozogni. Ezek többnyire reggelre már megfagytak. Másnap aztán jött az egylovos orosz szánkó, az erősebbek felpakolták a holttesteket, kivitték a mezőre és ott hagyták tavaszig. Mi, az élők, felváltva mentünk élelemért a falu közepén felállított tábori konyhára. Ez a következőkből állt: 3-4 benzineshordó néhány tégelára felállítva. A szakácsoknak az irányítás volt a fő tevékenysége. Segítségük volt elég

egy kis többlet ételért. Nekünk 2-3 társammal az jutott, hogy a kb. 2 km-re lévő kisebb erdőből tüzelőt hozunk a pusztavállunkon egy kis étel ellenszolgáltatásért. Nagy volt a harc az ételért, az életért. Minden házból naponta mások mentek az élelemért. Vödörben vitték, ami nem volt egyszerű, mert az ököljog volt a törvény. Így aztán a vödörket vívdöket botokkal felfegyverezett társaik vigyázták, nehogy az ügyeskedők ellopják a csekély élelmet. Az étel a következőkből állt: víz a falu kútjából, étkezési olaj, száraz kenyér, hagyma, rohadt paprika, burgonya ez egyet főtt – lehetett vinni. Akkor volt az éhség, meg az élethez való ragaszkodás, hogy nem ment senki sehová panasza. Néztük egymást siralmas szobánkban, ahol villany nem volt. Az alattunk lévőalomroszszabb volt, mint egy ól, vagy istálló. Az emberi kis szükségget senki sem ment ki elvégezni, csak kissé félrefordulva könnyítettünk magunkon. Fűtés sem volt. A sarokban állt az egyszerű rakott kályha, ezen próbáltunk magunknak kotyvasztani valamit. Szedtünk egy pár kórót, fűcsomót és sisakban havat olvasztottunk. Az ügyesebbek szereztek 10-20 dkg húst pulóverért, vagy egyéb tárgyakért. Ebből próbáltunk ételt készíteni, de ha nem vigyáztunk, ezt is elvették az erősebbek, vagy ha nem adtuk, kiborították. Borzasztóan néztünk ki. Rövid idő alatt elszaporodtak az emberi tetvek. Tisztálkodás, egészségügyi szolgáltatás nulla. S ha azt hiszik, ez már a kálvária – tévednek. Én sem hittem. A vallásomban úgy tanultam, hogy 14 stáció van. Ami elmúlt, nem számoltam, amj e-lőttem volt, nem tudtam. Éreztem, hogy lassan az eszem sem tud már eligazodni. Különböző betegségekbe estem: legyengülés, bélhurut. A sok halott láttán kérdeztem magamtól: mi van még vissza? Kálvária? Golgota? Amerre nézek, alig látok

Édesanyjával 1942-ben a frontra indulás előtt

már azok közül valakit, akikkel elindultunk a Don túl-oldaláról.

A transzport
Ez jött az újabb fejezet. A bevagonírozás. Két „erősebb” vitt egy magatehetetlent. A marhavagon ajtaja bezárult. Eszembe jutottak az első világháborút megjárt rokonaim szavai. Nem szabad túl sokat hazagondolni, mert beleőrülünk. A tetvek egyre jobban elszaporodtak. Már nem győztük agyonnyomkodni. A társaimról átjöttek rám. Főleg a hónaljra kaptak elősködtek. Sokunknak szabályosan kisebesedett a teste. Csak söpörtük le ma-

gunkról őket. A vagonban dermesztő hideg volt, éjjel-nappal robogtak, csak úgy fűtült a szél. Volt egy 60-70 cm-es öntöttvas kályha, amit csak annak csúfoltak. Hiába próbáltunk befűteni, nyers fával, egy vödör szénnel. Csak bosszankodás volt, nem meleg. Alsó-felső fekhelyeken szorongtunk. Felül az erősebbek, alul a tehetetlenek. A WC, egy a vagonból kilógottat kályhacső volt. 50 ember ürülékét nem bírta befagyott. A többi el lehet képzelni. Ez maga volt a földi pokol, de mi a búne sok-sok ezer szenvedő társammal? Mind ezekért a szenvedésekért ki a

felelős, ki a bűnös? A halál itt is szedte áldozatait. A halottakat az utolsó vagonban gyűjtötték. A teljesen tehetetlenek az utolsó előtti vagonban voltak. Ezek is hamar hátra kerültek. A halottakat egyszerűen kitérték valahol a vasút mellett nagyobb mélyedésekbe. Körülbelül egy hétig ment ez így. Elérkeztünk Karanyba. Itt ki kellett szállnunk. Fűrdőbe vittek. Aki előbb odaért, annak még jutott langyos víz, de a többieknek csak hideg. Bármennyire szükséges is volt a fertőtlenítés, a fürdés, a gyengébbek lenyírt fejvel nem bírták. Többen ott nyomban meghaltak. A ruhákat is fertőtlenítették, de vissza nem kaptuk a mienket, mert össze-vissza cserélték. A vagonokat is kimoszták vízsugárral. Én segítetttem egy kicsit és ezért kaptam száraz kenyeret és szárított halat. És ittam ott a szép tiszta vízű hegyi patakából. Sajnos pár nap múlva bél- és gyomorhurut betegségbe estem. Szerencsém volt megint, mert egy hét utazás után megérkeztünk a végállomásunkra: Nyizsnj Tajilj városába.

Az Uralnál

Olyan táborba kerültem, ahol több ezren voltak, mindenféle nemzetiségű. Amennyire lehetett, a magyarok külön voltak. A betegségem rosszabbodott. Vérhas, véres aranyér, hastífusz. Nagy nehezen sikerült bejutnom egy jobb kategóriájú kórházba, a Nazaretbe. Itt gondos ápolást kaptam és megúsztam. Csontig lesoványodtam, eredetileg 80 kg voltam, akkor 50. Annóra sikerült felerősödnöm, hogy 1943 decemberében már kisebb fizikai munkát tudtam végezni. Karácsonyra kisebb ünnepséget is engedélyeztek minden vallásnak. 1943-44 fordulóján már külső munkát végeztem. A tábor, ahol voltam: Nyizsnj Tajilj 84/6.

Lejegyezte: Köveskúti Péter

1093

MOHÁCS

1993

A mohácsi törökkori vár

Mohács mellett elterülő síkság kedvelt táborhelye volt a töröknek a mohácsi csata után is.

Szulejmán szultán is több alkalommal állapodott meg a mohácsi mezőkön.

1526. augusztus 29-én, 1529. július 20-án itt fogadta Szapolyai Jánost és hódoló csapát.

1523-ban szintén Mohácsnál táborozott. 1541-ben őrséget is hagy hátra, amikor Buda felé vonult.

Buda cselrel való elfoglalása után Mohácsot szandzsák székhellyé tette (kb. vármegye székhely).

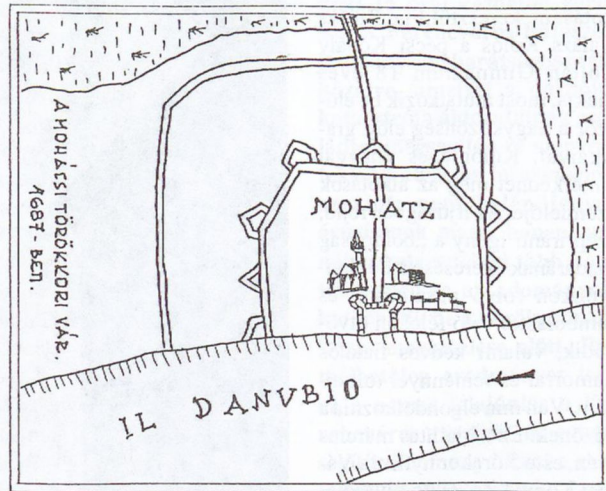
Első parancsnoka Kászim bég volt. Az 1543-i hadjárat alkalmával ismét Mohács mellett állapodott meg a szultán. Ez évben, Pécs bevétele után kisebb terület központja: nahie (kb. járás) irányítója lett. 1549-ben parancsnokaként Dervis bégét emelik, akit pécsi bégnek is neveztek.

Az adatok szerint egy 1521-ben, még II. Lajos idejében épített kis váracskát erősített meg a török és épített ki.

Külső fala palánk volt. Gerendákat vertek le egymás mellé két sorban. A sorköztök kiöltötték döngölt földdel. A gerendákat össze is fonták, vagy vaskapcsokkal erősítették meg, majd sárral tapasztották be, nehogy az ellenség felgyújthassa.

Az ilyen várakat föld-, palánk- vagy sárvárnak is nevezték. A külső várat a magyarok huszár-várnak is említik. A magyaroktól a török átvette ezt az építkezési módot. A belső vár kőből, téglából épült.

Sikerült két korabeli térképet is szerezni a mohácsi törökkori várról. A jelenlegi mohácsi lakosok közül sokan nem is tudták, hogy vár állott városunk területén. Ezért is közlöm a térképeket.

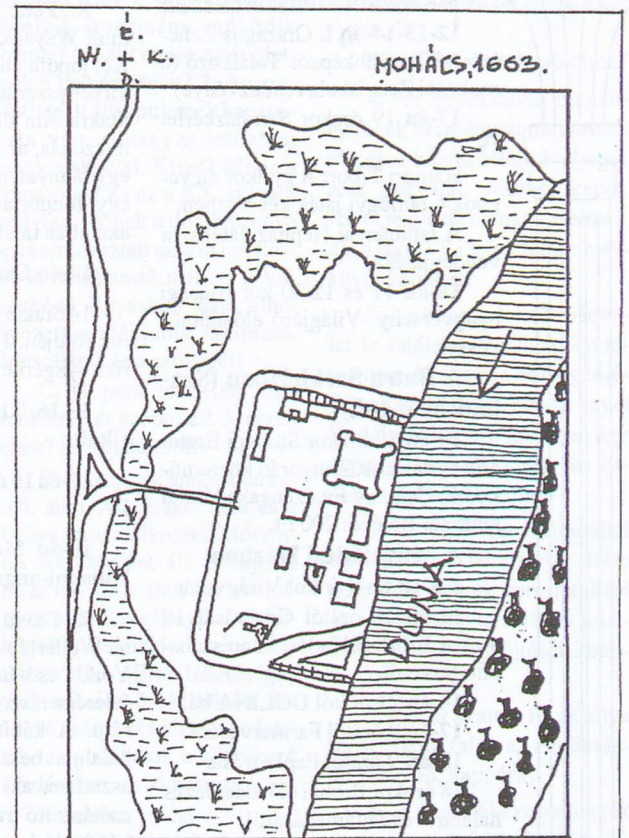
A vár utolsó török katonai parancsnoka Ottmár Olaj bég volt. Adatom van arról is, hogy Veli Aga nevezetű török tiszt a várban teljesített szolgálatot 1686-ban. Érdekességként említem meg, hogy 1686 júniusában még Buda bevétele előtt Mohácsot visszafoglalta a töröktől Radonai Mátyás, Zalavár kapitánya, amikor 600 katonájával megrohmozta és elfoglalta. E hősi tettéért a török alóli felszabadulás után pécsi püspökké nevezték ki.

Az első térkép az Ottendorff Henrik által 1663-ban rajzolt törökkori várat ábrázolja. Ottendorff egy diplomata csoporttal utazott a Habsburg császár utasítására Belgrádba. Céljuk az volt, hogy vegyék rá a belgrádi basát értékes ajándékokkal, hogyha a szultán tanácsot tart, befolyásolja a szultánt, hogy ne indítsa hadat a Habsburgok ellen. Budától Belgrádig török területen utaztak. Ottendorff különleges katonai felderítési céllal minden várat, erősséget lerajzolt és le is írta a látottakat.

A mohácsi vár rajza mellett a leírások rendkívül érdekesek és sokoldalúak. Egyet a sok közül ki kell emelnem!

A török várral szemben levő szigetre a török nem mer átmenni, mert az ottani hajduk elfogták és csak váltságdíj ellenében engedik szabadon! Mikor e sorokat olvastam, szinte felvilágyodtam: talán a híres mohácsi busólegenda magvát fedeztem fel?! Tehát félt a török a szigeten levőktől. A busólegenda szerint a szigetről átjövő busók ijesztik meg a törököt, aki el is menekült. Ez azonban csak legenda. A valóságot a mellékelt váraleírásban találtam. Érdekességként említem meg Ottendorff diplomata csoportjának sorsát: A belgrádi basa elfogadta az ajándékokat, de a követeket több hónapig nem engedte el Belgrádból. A szultán pedig hadat indított 1664-ben a Habsburgok ellen.

A másik törökkori vár képe 1687-ben készült. Olasz származású hadmérnök készítette, (pontosabb is mint Ottendorffé). A Habsburgok minden töröktől visszafoglalt várat lerajzoltak és a haditanács döntött a vár megtartása, vagy lerombolása felől. Amint összehasonlítjuk az 1663-as Ottendorff féle rajzot az 1687-sel, láthatjuk, hogy a Duna 24 év alatt elmosta a keleti, -sziget felé néző-, belső vár falát és két bástyáját. A Föld

OTTENDORFF HENRIK ÁLTAL RAJZOLT TÉRKÉP 1663-BÓL. A MOHÁCSI TÖRÖKKORI VÁR.

kelet-nyugati forgása miatt minden északról délre folyó folyam a jobb partját mossa és a jobb partja felé írja le a nagy kanyarulatokat. (Ha nem védjük volna a múlt században és napjainkban védőgáttal a váro-

sunkat, talán már a Katona Szállónál folya a Duna.)

Az előzőekben leírtak miatt a haditanács a törökkori vár szétbontását határozta el.

Kiss Béla

A törökkori vár kutatása

Hosszú évek óta kutatom a mohácsi törökkori vár helyét, ill. maradványait. A mellékelt, mai várostérképre bejegyeztem az általam talált tárgyi bizonyítékokat. A kutatásaimat nagyban segítette városunk fejlődése: a nagy szennyvízcsatorna ásása, a vízvezetékek lefektetése, a gázvezetékek elhelyezése és az építkezések alapásai. Ezek évtizedeken keresztül szinte ingyenes ásatásokhoz segítettek engem.

Íme:

1.) Jól látható az 1663-i és 1687-i térképen a belső vár közötti különbség. Az utóbbinál a belső vár keleti fala és két bástyája a Duna martalékává vált. Tóth Gyula azt a ritka pillanatot is lefényképezte, amikor a bűvár egy levált hajócsavart keresett a Dunában a MAHART kikötőnél. A belső vár falait találta meg. Ezt több jelen volt mohácsi lakos is megerősítette, köztük Bezerédy Tivadar. (1968)

2.) A külső vár palánkfalainak gerendáiból találtak darabokat a hídmérleg készítői 1963-ban, Timár u. A hídmérleget időközben megszüntették.

3.) A nagy szennyvízelvezető csatorna ásásakor szintén a palánkfal cölöpjeit találtam meg.

4.) A volt pártház alapjainak ásásakor a vár kapuját véltük felfedezni.

5.) Ugyanebben a vonalban a szennyvízelvezető csatorna ásásakor lókoponyát, török lópatkót, késeket, török cserépedények maradványait találtuk. A bejárati kapu mellett a csatorna oldalában egy emberi csontváz is feküdt.

6.) A mai Szabadság úti iskola 1934-35. évi átalakításakor török fürdő tüzelőterét talál-

ták meg mohácsi kőművesek: Szűcs István és Lovász Antal.

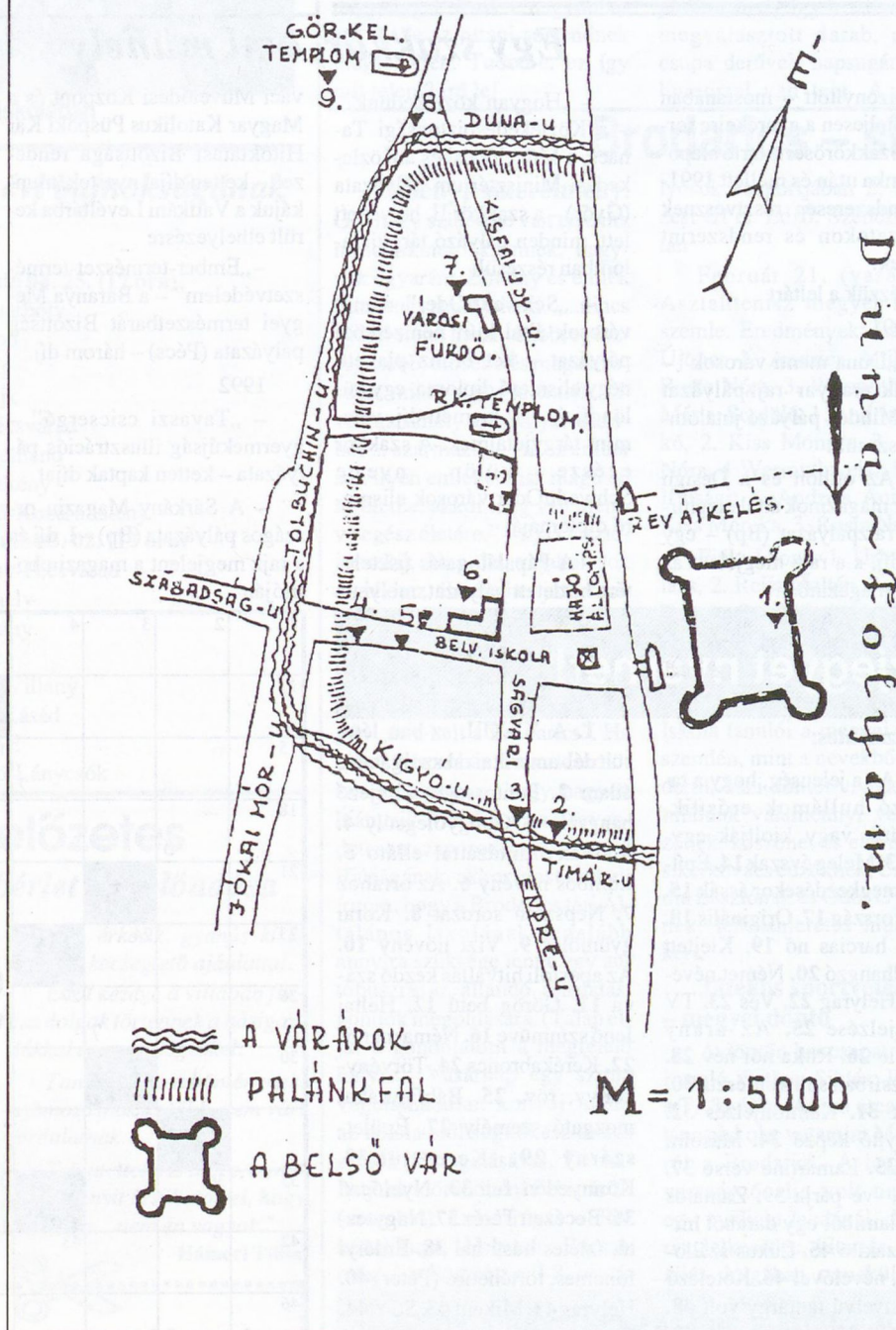
7.) A török katonai parancsnok háza állott e helyen. Lebontták és városi fürdőt építettek helyére. Ma tanítás céljait szolgálja az épület.

8.) A palánkot kísérő vízcsatorna nyomait fedeztük fel szintén a szennyvízcsatorna ásásakor.

9.) Mohács településtörténetéből tudjuk, hogy a szerbket a vár északi fala mellett telepítették le a török után. Itt a görögkeleti templom is. A Szentháromság (Tolbuhin) és Kígyó utca kanyargós hajlatát, az egykori várak ill. palánkfal határozta meg. Azért e mai ívelés. Különben a sík területen bizonyára egyenes utcákat épített volna a lakosság. Például, a főutca vár előtti része egyenes, megegyezett a várba vezető fő útvonallal mindaddig, míg az egykori Kis-Dunaág árterületét el nem érte. (A mélyebben fekvő Kossuth mozi, és a rendőrfőkapitányság épülete stb.) E kis Dunaág a mai Sokac-révnél vált ki a Dunából, végig folyt a Bajcsy-Zsilinszky utca vonalán, a mai futballpályán a Tomori utcai kertek végében. Az Árok és Fűzfa utcán, majd a Bég patakkal egyesülve Kölked fölött nagy mocsarat alkotva találkozott ismét a Dunával. A mai Török-pressó épülete, a pécsi püspök mohácsi gazdatisztjének egykori lakása előtt lévő tölgycölöpökre néhai nagybátyám, Kiss Aurél és több idős mohácsi is emlékezett. A század elején még álltak, s a Kis-Dunaágon úszó csónakokat kötötték hozzájuk.

A mélyen fekvő Árok és Fűzfa utca víz alatt volt. A Mohácsra betelepült sokácok ezt a területet ma is Veneziának, Vencencének nevezik. Csak a nagy

A MOHÁCSI TÖRÖKKORI VÁR. A JELENLEGI VÁROS-TÉRKÉPRE FELÖLVE.

Duna szabályozásakor tűnt el a Kis-Dunaág és töltődik föl az

egykori medre. A török alatt azonban Mohács vára és a vár-

tól csak déli irányban lakott városrész tulajdonképpen egy szí-

geten feküdt. Nemhiába írta Evlia Cselebi török utazó 1663-ban: „Mihads vára egy szigeten fekszik”.

Városunk lakóiról a török megszállás alatti időkből tájékozódhatunk a török adórajstromokból, defterekből. Kitérő összeállítást olvashatunk a Baranya megyei Levéltár 1976. évkönyvében Vass Előd munkájából. Sok-sok olyan családnevet találunk benne, amely családok leszármazottai ma is városunk megbecsült polgárai.

10.) Térképünkön a belvárosi római katolikus plébánia található e számozott helyen. 1977-ben az épületet megtöltötték nyugati irányba. Az alapok ásásakor érdekes lelet került felszínre: egy emberi csontváz, mellette egy nagy török ágyúgolyó és egy állati koponya. Az építkezésnél jelen lévő állatorvos meglepődve állapította meg, hogy egy púpos koponyáját emelték ki az alapot ásó munkások. Nem hiszem, hogy tévedek, amikor e leletekből arra következtetek, hogy egy topcsi, török tűzer földi maradványai kerültek napvilágra a mohácsi török vár egykori területén. (A puskaport az ágyúhoz igen gyakran púposostékekkel, bórzsákokban hordatták a törökök.)

Megköszönöm mindazon mohácsi lakosoknak, akik évtizedek óta segítik városunk történetének kutatását azzal, hogy igen sokszor értesítettek egyes érdekes tárgy megtalálásakor. Ugyancsak hálámot fejezem ki Petrin Tamásnak, aki a térképet felnagyítva szemléltette a mohácsi törökkori várat.

Kiss Béla

Mohács FC az NB II. tavaszi rajtja előtt

A VDNK döntőjében: Barcs-Mohács FC mérkőzés volt...

Március 13-án kezdte szeplését az NB II-ben az MFC labdarúgó-csapatát Szombathelyen a Sabaria ellen. Az előkészületek javában folynak, számtalan mérkőzést játszottak már eddig is, és játszanak még ezután is. A csapatépítést jól szolgálták a mérkőzések és végére eredményes befejezésnek is tanui lehettek a nézők. Az ÚJ VDN Kupában csoportjában első helyen végzett a csapat (5 3 2 - 9:4 8 pont) és sajnos lapzártá után, szerdán játszotta a döntőt Barcon a helyi csapattal. A játékoskeretben új arcokat is felfedezhettek azok, akik rendszeresen figyelemmel kísérik az edzéseket és a mérkőzéseket. Hányz a PMSC-től jött kölcsönbe, Burai és Tóth Siófokról igazolt Mohácsra. Ők már megszokták a légkört és hétről-hétre jobb formában játszanak. Sajnos sérültek is vannak: Csomor és Hafner műtét előtt áll, Kovácsics és Martina lábadozik. Szerencsére az ő játékaikra már

egy-másfél hónap múlva számíthat Sziebert Imre edző. Természetesen a játék sava-borsa a gól. A megfelelő helyzetkihasználások, a jó befejezések gyakorlására is nagy súlyt fektettek és ez tükröződött az eredményekben is. Az elmúlt két héten lejátszott mérkőzések eredményei: Mohács FC: Tatabánya (román) 2:2, Harkány (kupa m.) 2:0, Bóly (kupa m.) 1:1, Szekszárd 1:0, PVSK (kupa m.) 1:0.

A csapatra nem kevesebb vár, mint a megfelelő szerepléssel megtartani az NB II-es szintet, azaz bentmaradni... Jó rajt esetén erre minden lehetőség megvan. A szombathelyi rajt előtt lesz még alkalom látni a csapatot, mivel március 7-én 15 órától barátságos mérkőzést játszanak a Kárpáti Lvov (ukrán NB I-es) csapatával. Ezt megelőzően 13 órai kezdettel kezdik meg a pontvadászatot a serdülők és az ifik. Ők a Dorog együtteseit fogadják az Újváro-

si sporttelepen. A mérkőzésekre a bérletek érvényesek, és től kezdve egységesen 100 forintba kerülnek majd a belépők. A közönség szép és eredményes tavaszt vár. A játékosok pedig minden tőlük telhetőt megtesznek majd azért, hogy ne csalódjanak bennük.

F.Z.

1993. március 9-én (kedden) 15 órai kezdettel kerül sor a Ferencváros-Bátaszék jótékonysági barátságos mérkőzésre, amelyet a pörbolyi katasztrófa áldozatainak családjai megsegítésére szerveztek. Az előzetes információk szerint: nem belépőjegyet árúsítanak majd, hanem urnákat helyeznek el több ponton, amelybe az adományokat tehetik be a nézők, a mérkőzés megkezdése előtt. Remélhetőleg eredményes lesz ez a nemes felajánlás a Ferencváros részéről és sokan segítik adományaikkal a családokat városunkból is.

Testnevelés óra a Brodarics Téri Általános Iskolában

Megyei II. o. „Tamási” Csoport 1992-93. évi bajnokságának tavaszi sorsolása

XX. forduló '93. 04. 11. (16 óra 30 perc)

Lánycsók-Magyarbóly
MTE-Lippó
Kásád-Egerág
Villány-Szajk
Hidas-Pécsvárad
Vokány-Sátorhely
Dunaszekcső-Szederkény
Véménd-Kozármisleny

XXI. forduló 04. 18. (17 óra)

Kozármisleny-Sátorhely
Pécsvárad-Vokány
Szajk-Hidas
Egerág-Villány
Lippó-Kásád
Magyarbóly-MTE
Szederkény-Lánycsók
Véménd-Dunaszekcső

XXII. forduló 04. 25. (17 óra)

Kásád-Magyarbóly
Villány-Lippó
Hidas-Egerág
Vokány-Szajk
Sátorhely-Pécsvárad
Lánycsók-Véménd
MTE-Szederkény
Dunaszekcső-Kozármisleny

XXIII. forduló 05. 02. (17 óra)

Kozármisleny-Pécsvárad
Szajk-Sátorhely
Egerág-Vokány
Lippó-Hidas
Magyarbóly-Villány
Szederkény-Kásád
Véménd-MTE
Dunaszekcső-Lánycsók

MOHÁCSI HÍRLAP
KÉTHETI KÖZLETTI
ÚJSÁG
ISSN 1216-4062

Lapkiadó és tulajdonos:
Schindlné Menyhart Éva
Levelezési cím:
Mohács, Pf. 73. 7701
Telefon: 711/11-01
Főszerkesztő:
Köveskúti Péter
A szerkesztőség állandó munkatársai:
Antoni Andrea,
Szaksz Éva,
Tot Tivadar
Nyomdai előkészítés:
„GA & BI”
Kiadvány szerkesztő
Fotó- és
Reklámügynökség
Tel.: 711/17-33

Színházi előzetes

A mohácsi színházberlet IV. előadása

Hámori Tibor: A gyilkos én vagyok!

Bűnügyi játék két részben

Szereplők: Koncz Gábor, Tordai Teri, Szilágyi Tibor, Vándor Éva, Incze Ildikó, Harmath Imre, Rosta Sándor, Földesi Judit

Rendezte: Pécsi Ildikó

„Pasarétre, a csalódott filmrendezőhöz egy német pro-

ducernő érkezik, gyanús kísérettel és kecsesgömb ajánlattal.

Ettől kezdve a villában furcsa dolgok történnek a házigazdával és a vendégekkel.

Tanúi lehetünk bűnténynek, nyomozásnak és több, nem várt fordulatlannak.

Tekintettel a krimire, mindössze annyit árulhatok el, hogy a gyilkos... nem én vagyok.”

Hámori Tibor

Keresztretjérvény szelvény V. szám

Városismereti vetélkedő I. forduló

KEDVES, VÁROSUNKBAN TANULÓ ÖTÖDIK ÉS HATODIK OSZTÁLYOS GYEREKEK!

Városismereti vetélkedőre hív Benneteket – immár harmadszor – a Belvárosi Általános Iskola.

Szeretnénk, ha a vetélkedőn mind nagyobb számmal vennétek részt, hiszen idén ünnepeljük Mohács város fennállásának 900 éves évfordulóját.

Ha szeretnétek részt venni játékos versenyünkben, alakítatok osztálytársaitok, barátaitok köréből 4 fős csapatokat, szerezzétek be Tüskés Tibor: Mohács c. könyvét és kezdődhet a játék!

A Mohácsi Hírlap 3 egymást követő számában városismereti sétára invitálunk Benneteket, melyben városunk egy-egy nevezetességét ismerhettek meg részletesebben, az újságban található kérdések segítségével.

Kívánunk jó felkészülést, izgalmas felfedező sétákat az április 22-én, a Föld Napján tartandó döntőig!

Lássuk az első forduló feladatait!

Első séta: A Szepessy park környéke

A. 1. Kiről kapta a park a nevét? 2. A park körül nevezetes középületek és műemlékek találhatók. Milyen színűek? 3. A park keleti részén lévő két műemlék-épületben sok közös vonást fedezhettek fel. Soroljátok fel ezeket a hasonlóságokat! Fedeztetek fel minél többet! 4. Nevezd meg a két műemlék-épületet! Az egyikben ma iskola működik, bejárata fölött latin felirat található kétféle betűnagysággal. Csak a nagyobbakat írd le az ottani sorrendnek megfelelően. Tudod-e, ez így mit jelent? Írd le!

B. 1. A park északi sarkán egyemeletes épület található. Melyik intézmény működik benne? Mi állt ennek az épületnek a helyén régen? 2. Az eredetileg itt állt épületnek kapcsolata van a magyar irodalom nagy alakjával. Kivel? Mi ez a kapcsolat? Ki az a XX. századi művész, akinek a domborműve erre emlékezteti az arra járókat? 3. A dombormű mellett a Városvédő Egyesület által elhelyezett emléktábla található. Másoljátok le a szövegét!

C. A park területén több emlékmű és szobor áll. Melyek ezek? Soroljátok föl!

D. A parknak annál a sarkánál, ahol a II. Lajos utca és a Gólya utca találkozik, földszintes iskolaépület áll. Menjetek be az iskolába, ahol egy ott dolgozó felnőtt segítségével bejuthattok a Schneider Lajos Emlékszobába. (Erre lehetőség van március 8-11. között du. 13-16 óráig.) Ha jól körüljártátok, megtaláljátok a következő kérdésekre is a jó választ.

Schneider szoba

1. Mikor állították ki Schneider Lajos keresztlettelének kivonatát? Mikor született a majdani népdalgyűjtő? (év, hó, nap)

2. Hol és mikor szerzett tanítói oklevelet? Mely tárgyból volt kitűnő? Milyen minősítést kapott énekből és zenéből? Milyent egyházi énekből és orgonálásból? Mely tantárgyakat nem szeretett igazán?

3. Keresd meg az emlékszobában a Mohácsi Hírlap 1926. febr. 20. vasárnapjához! Ennek az újságnak az egyik cikke érdekes farsangi eseményről tudósít, melynek egyik fényképéről az újság így ír: „Kitűnően megválasztott darab, amely csupa derűvel, napsugárral és humorral van tele. A sokac

nyanyelvű szereplők csengő, tiszta magyarsággal adják a darabot...”

Mi az előadott darab címe?

4. Az emlékszoba magánéletének eseményeit megörökítő képei között találjuk eljegyzési kártyáját, esküvői képét. Kivel jegyezte el magát Schneider Lajos? Ki készítette az esküvői képüket?

5. Az íróasztalon több levelet is találsz a Magyar Tudományos Akadémia bélyegzőjével ellátva. Ezek közül egyet Kodály Zoltán írt, melyben egy népdalról is szó került. Mi ennek a népdalnak a címe?

6. A Schneider Lajos által összegyűjtött népdalokat több kötet őrzi. Kérjük, soroljátok fel az emlékszoba tárlójában található Schneider gyűjtések kötet-címét!

7. Mikor avatták fel a Gólya utcai Iskola falán az emléktáblát? (év, hó, nap, óra)

8. Az emlékszoba egyik fényképén régi iskolai használati tárgyakat találsz. Nevez meg három olyan tárgyat, ami nincs a képen, de 50 évvel ezelőtt még használhatták az iskolában a gyerekek.

Ha kedvet kaptok a játékhoz, válaszokat csoportotoknak jeligét és a válaszokat tartalmazó borítékot juttassátok el a következő címre:

Belvárosi Általános Iskola

7700 Mohács, Szabadság u.2.

A borítékra ragasszátok fel a vetélkedő újságból kivágtott emblémáját!

Beérkezési határidő: március 12.

Brodarics – sikerek

Élmény, sikerélmény. Oly nagy szüksége van erre ma mindenkinek: kicsinek, nagyoknak egyaránt. Élmény és emlék szinte ugyanazt jelenti. „...nincs a jövő életre hasznosabb, egészségesebb, erősebb és magasztosabb, mint valami jó emlék, kivált az, amely még a gyerekkorból ... származik... Ha az ember sok ilyen emléket visz magával az életbe, akkor meg van mentve egész életére.” – írja Dosztojevskij. Nos, ha valahol sok emlékhöz, élményhez juthatnak a gyerekek, az a testnevelő tagozat. Itt verseny nélkül is megadatik, ami másutt nem, de versenyekkel még szebb. A hétvégén „útra kelt a Brodarics”. Ha előző írásomban a sportcsarnokot emlegettem, hogy nagyon hiányzik Mohács város öröndetesen szaporodó sportszerető ifjúságának, akkor most azt kell írnom, hogy a Brodarics téri Általános Iskolának legalább annyira szüksége lenne egy autóbusszra az állandó utaztatási gondok megoldására. (Talán eljut a gondolatom a megfelelő helyre). Vasárnap egy szinte végeláthatatlan konvoj indult az iskola elől segítőkész lelkes szülőik támogatásával. De haladjunk időrendben! Február 20 (szombat). Labdarúgás – Rákóczi-kupa. Helyszín: Bácsalmás. A válogatott a 7-8. osztá-

lyosok csoportjában 2. helyezést ért el. Edző: Szendrő Zoltán

Február 21. (vasárnap) Asztalitenisz megyei seregsejle. Eredmények: Lányok: Újonc: 1. Andrics Anikó, 2. Rosta Nóra, 3. Wermuthweisz Mária. Serdülő: 1. Andrics Anikó, 2. Kiss Mónika, 3. Rosta Nóra, 4. Wermuthweisz Mária. Ifjúsági: 1. Andrics Anikó, 2. Kiss Mónika, 3. Rosta Nóra

Fiúk: Újonc: 1. Urbán Balázs, 2. Reisz Zoltán, 3. Héjjas Tamás. Serdülő: 1. Urbán Balázs, 2. Reisz Zoltán, 3. Héjjas Tamás.

A Brodarics téri Általános Iskola tanulója a megyei seregsejle, mint a nevekben is kiderül, házi döntőt vívtak. Gratulálunk valamennyi versenyzőnek, köszönet és elismerés a sikerkövacs edzőknek, Csizmadia Lászlónak és Ódor Györgynek, lelkiismeretes munkájukért.

Játékos sportvetélkedő – megyei döntő

A döntőn hat csapat indult: Komló, Sellye, Siklós, Pécsről a TÁSI és az Anikó utcai Általános Iskola, valamint Mohácsról a Brodarics. A legkisebb versenyző alig volt nagyobb egy medicin labdánál, de akarat, lelkesedés, kitartás, helytállás dolgában remekül bizo-

nyítottak. A verseny tíz különálló játéksorozatból állt. Szellemességben, ötletességben nem volt hiány. Elismerés a versenyzőknek, hisz itt nem elég a gyorsaság, hanem kitűnő emlékező-képességre is szükség volt egy-egy feladatsor végrehajtásához. Sajnos az első versenyszámban elég gyengén kezdtek, csak utolsó előttként ért be a csapat. Ám utána beleerősítettek, először Komlót, Sellyét, Siklóst utasítva maguk mögé, majd a TÁSI-t, ettől kezdve fej-fej melletti szoros küzdelemben harcolt a győzelemért az Anikó utcai Általános Iskola és a Brodarics csapata. Nagy sóhajtás: Végre kiegyenlítették! Már-már ott lebegett a győzelem lehetősége, amikor jött egy rossz mozdulat, egy meggpattanó gonosz labda és szertefoszlottak az esélyek. Végeredmény: 1. Anikó utcai Általános Iskola ssh. 55 pont, 2. Brodarics téri Általános Iskola ssh. 51 pont.

A tavalyi évhez hasonlóan immár második alkalommal vehetnek részt a megye második legjobb csapataként a Brodaricsosok a területi döntőn.

Az eredmény Pazar Viktor, Kiss György és Szendrő Zoltán fiatalos lelkesedéséből adódó következetes, fáradhatatlan türelemmel végzett lelkiismeretes munkájának köszönhető.

Bosnyák Katalin

Lapunk következő száma március 20-án jelenik meg. Lapzártá az ünnepek miatt a szokásosnál korábban, március 12-én, 16 óra!

Építkeznek, felújít...A BELFI Kft mindenben segít

Mohácson a Kossuth L. u. 72-ben. Tel./Fax: 711/11-57 Újmohácson (Tel.: 39)

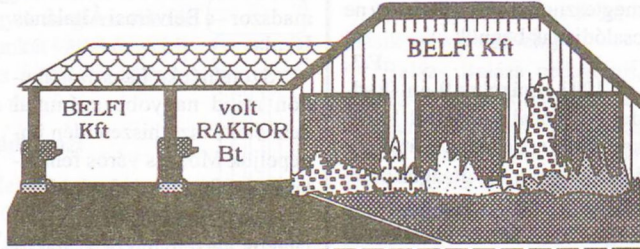
Nagykereskedelmi forgalmazásban:

- Horvát bejtéri burkolólapok 20x20 cm 380 Ft/m² + ÁFA
- Horvát fehér csempe 20x20 cm 350 Ft/m² + ÁFA
- FALCO Fakombinát termékei minden méretben: laminált bútorlapok, faforgács lapok, CK betonyp lapok
- Fénystabil mezőgazdasági fólia 8,5 m, 12 m-es 105 Ft/kg + ÁFA

Kiskereskedelmi forgalmazásban:

- Alapvető építőanyagok
- Kézi szerszámok, barkácsgépek
- VAPE zsírzógombok, „O” gyűrűk, bilincsek, sas-szegek
- Festékek, vegyiárúk
- Szalagparketták: tölgy-, akác-, bükk-, kőris fából (I. oszt., II. oszt., „C” minőségben)
- Hagyományos parketták: tölgy, kőris, bükk, akác
- LB-KNAUF csemperagasztók 35 Ft/kg áron

- Alapvető építőanyagok
  - A Belfi Kft teljes skálája
  - Műtrágyák, mezőgazdasági fóliák
  - Vízvezetékcsatlakozási anyagok, szerelvények
  - Edények, műszaki cikkek még 1992-es évi áron.
- Érkezett:**
Asztalos minőségű 2"-os palló
- olcsó 1"-os, 4m-esfenyő fűrészáru

Üzletház Bólyban

VÁLLALKOZÓK, GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK!
Ígéretes befektetési lehetőség a HVS-BAU Kft. szervezésében és kivitelezésében
ÜZLETKÖZPONT

épül 1993. évi átadással Bóly központjában!
A vállalkozás az alábbi lehetőségeket kínálja:

üzletházak
lakások
irodahelyiségek
garázsok
raktárterületek

Lehetőség van egyedi igények kielégítésére is. Jelentkezési határidő: 1993. március 10.
Bővebb információ: Varga Tamás ügyvezető
Bóly, Hősök tere (iroda).
Telefon: 06-60/61-765.

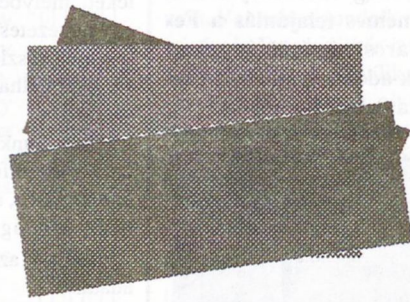
Mohácsi Farostlemezzgyár RT

- álmennyezet készítéséhez,
- falburkoláshoz
- kárpitos munkához
- barkácsoláshoz
- tetőszigeteléshez
- bútorok készítéséhez
- épületasztalos munkákhoz

használjon FAROSTLEMEZT!

MOFA

Értékesítés kicsiben és nagyban
Mintaboltból – raktárról
7700 Mohács – Budapesti u. T.: 711/19-22

Marocco

építőanyag-értékesítés
a mindenkori legkedvezőbb áron.

F. kavics, f. homok, betongerendák, béléstestek, falazóanyagok, burkolótégla, épületfa, lécz, deszka, cement, mész, mészhidrát, nyersbeton.
(Mixer-es kiszolgálással is.) BRAMAC-tetőcserepek, hungvelux-ablak, egyéb nyílászárók.
Egyéb építőanyagok megrendelhetők:
hétfőtől péntekig 6 órától 16 óráig.

Marocco KFT

Mohács, Budapesti u. 33.
Tel.: 711/28-40, Telex: 12-550,
Fax: 711/28-45

Mosogatógép –
akció
Európában!
A legújabb
modell
Magyarországon
is
7 EXTRÁVAL!

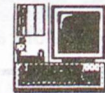

1. Kategóriájában a leghalkabb (53 dB)
2. Energiatakarékos program 50 °C 1,2 kWh
3. Analóg programkijelzés
4. Nyomógombos programkezelés
5. Aqua-Stop
6. Mindössze 20l vízfelhasználás
7. És az ára most csak...

BÓLY-GÓ
KFT

GA & BJ

Kiadványszerkesztő
Fotó- és
Reklámügynökség
7700 Mohács, Dózsa Gy.
u. 10.
Telefon: 711/17 – 33.

Csavar
Aprócikék

Mohács,
Szentháromság u. 6.
Csavarok, szegecsek,
csapalkatrészek,
zárak, lakatok,
vasalatok,
szerszámok.
Telefon: 27-10

AVK Reklámstúdió

- termékismertető, cégismertető, idegenforgalmi kiadványok, egyéb nyomdai termékek grafikai tervezése, kivitelezése
  - vállalati arculat, embléma, szlogen tervezése
  - csomagolóanyagok tervezése, kivitelezése
  - reklámajándék árusítása
  - kiállítások, szakmai konferenciák, üzleti találkozók megszervezése
  - szakfordítás, tolmácsolás, idegennyelvű levelezés
  - reklámtanácsadás
- Alaposság, Versenyképesség, Kreativitás**
☎ 7700 Mohács, Vörösmarty u. 14/a
☎/Fax: 711/14-47

Mohács-szigeten 350 n-öl föld eladó, közel a Dunához, megtekinthető a helyszínen.
Alsókanda 10. Érdeklődni: Mohács, Hársfa u. 5/a 1.e.4.

ÁFÉSZ részjegy eladó. Érdeklődni: Mohács, 24-27-es telefon számon.

A Szentháromság u. 37. szám alatti társasházban eladó egy modern, 61 m²-es, kétszintes, tehermentes örökklakás. (A földszinten fogadó és étkező, konyha, fürdőszoba, spájz, az emeleten 2 szoba, ütköző folyosó, nagy erkély.) Megtekinthető a kora délutáni órákban, hétvégeket kivéve. (Nagy Józsefné)

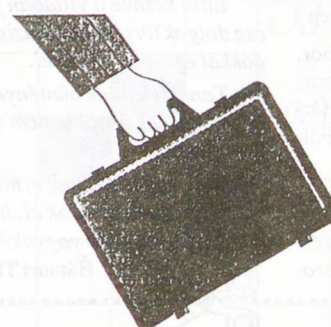
Mercedes 508 D csukott áruszállító, friss műszakival, zöldkártyával eladó. Lantos szervíz, Bóly, Ady E. u. 10. Tel.: 711/28-33.

Eladó egy 120 l-es villanybojler. Érdeklődni: Mohács, Fűzfa u. 7.

Társadalombiztosítási és adóügyekben jártas gépirni tudó, pénzügyi tapasztalatokkal rendelkező középkorú nőt
IRODAVEZETŐ munkakörbe felveszünk. Fizetés megegyezés szerint.
Jelentkezés: „IRODAVEZETŐ” jellegre a szerkesztőségben.

Munkaügyekben, adóügyekben TB ügyekben jártas munkatársat keres most induló vállalkozás. Leveleket „március” jellegre kérjük a szerkesztőségbe.

FELKÍNÁLOM
ÁRUHÁZ

A Felkínálom Áruház Kft 20 megye minden településéről (1.000 főre egy) munkatársakat keres termékforgalmazási tevékenységre. Ön a TV műsor kapcsán létrejött Magyarországon egyedülállóan működő katalógusáruház képviselője lehet saját környezetében.
Aki tehát munkatársként megszemélyesíti a céget egyben saját vállalkozását is képviseli.
Az érdeklődőket várjuk 1993. március 10-én, 18 órakor a Művelődési Házban.